

KĄTY WROCŁAWSKIE

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego wsi Zachowice,
dla rejonu złoża „Zachowice”**

REGION
studio projektowe

ul. Kosynierów Gdyńskich 66/4
51-686 Wrocław

+48 601 050 470

region@region.wroc.pl
www.region.wroc.pl

prognozę opracował:

mgr inż. Grzegorz Kosturek

Wrocław 2016

spis treści

1. INFORMACJE O PROGNOZIE.....	2
1.1. Podstawy prawne do sporządzenia prognozy	2
1.2. Główne cele prognozy	2
1.3. Zawartość prognozy	2
1.4. Metodyka opracowania prognozy	2
1.5. Materiały wykorzystane w celu sporządzenia prognozy	3
2. INFORMACJE O PROJEKCIE PLANU, DO KTÓREGO ODNOSI SIĘ PROGNOZA.....	4
2.1. Podstawy prawne	4
2.2. Charakterystyka obszaru objętego planem	4
2.3. Główne cele planu	4
2.4. Powiązania planu z innymi dokumentami	5
3. OCENA STANU ŚRODOWISKA	7
3.1. Ludzie	7
3.2. Różnorodność biologiczna	7
3.2.1. Świat roślin i zwierząt	7
3.2.2. Prawne formy ochrony przyrody	8
3.2.3. Powiązania przyrodnicze obszaru	9
3.3. Środowisko wodne	9
3.3.1. Wody powierzchniowe	9
3.3.2. Wody podziemne	9
3.3.3. Zaopatrzenie w wodę i gospodarka ściekowa	10
3.4. Powietrze atmosferyczne	11
3.5. Krajobraz	12
3.6. Klimat	12
3.7. Zasoby naturalne	12
3.8. Ruchy masowe ziemi	14
3.9. Gleby	14
3.10. Hałas	15
3.11. Drgania i wibracje	16
3.12. Promieniowanie elektromagnetyczne	16
3.13. Gospodarka odpadami	16
3.14. Zabytki i dobra kultury materialnej,	17
3.14.1. Zabytki nieruchome	17
3.14.2. Zabytki archeologiczne	17
3.14.3. Dobra kultury materialnej	17
4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PLANU	17
4.1. Identyfikacja ustanowionych celów ochrony środowiska	17
4.2. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń planu	20
4.3. Sposoby, w jakich cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione w ocenianym planie	22
5. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA	24
5.1. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w wyniku realizacji ustaleń planu	24
5.1.1. Przewidywane, znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru natura 2000 oraz integralność tego obszaru	26
5.1.2. Przewidywane, znaczące oddziaływania na różnorodność biologiczną	27
5.1.3. Przewidywane, znaczące oddziaływania na ludzi	27
5.1.4. Przewidywane, znaczące oddziaływania na zwierzęta	28
5.1.5. Przewidywane, znaczące oddziaływania na rośliny	28
5.1.6. Przewidywane, znaczące oddziaływania na wodę	29
5.1.7. Przewidywane, znaczące oddziaływania na powietrze	29
5.1.8. Przewidywane, znaczące oddziaływania na powierzchnię ziemi oraz na krajobraz	29
5.1.9. Przewidywane, znaczące oddziaływania na klimat	30
5.1.10. Przewidywane, znaczące oddziaływania na zasoby naturalne	30
5.1.11. Przewidywane, znaczące oddziaływania na środowisko hałasem, drganiami i wibracjami oraz promieniowaniem elektromagnetycznym	31
5.1.12. Przewidywane, znaczące oddziaływania na zabytki oraz dobra materialne	31
5.2. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku zaniechania realizacji ustaleń planu	32
6. INFORMACJE O TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	32
7. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH, OGRANICZAJĄCYCH LUB KOMPENSUJĄCYCH POTENCJALNE, NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	32
8. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU	33
9. PROPOZYCJE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	33
10. STRESZCZENIE PROGNOZY W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	34

1. INFORMACJE O PROGNOZIE

1.1. Podstawy prawne do sporządzenia prognozy

Podstawą do sporządzenia prognozy jest:

⇒ art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.),

oraz

⇒ art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 778 z późn. zm.).

1.2. Główne cele prognozy

Celem wykonanej prognozy było podsumowanie stanu środowiska i określenie przewidywanego wpływu ustaleń zawartych w projekcie *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla rejonu złoża „Zachowice”* na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego.

1.3. Zawartość prognozy

Układ części tekstowej prognozy został usystematyzowany zgodnie z zakresem problematyki określonym w art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko zostało dokonane w trybie przewidzianym w art. 53 cytowanej wyżej ustawy:

- postanowieniem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu (ZNS-RŚ-691-17/16 z dnia 3 lutego 2016 r.);
- pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu (WSI.411.28.2016.DK z dnia 22 lutego 2016 r.).

1.4. Metodyka opracowania prognozy

Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla rejonu złoża „Zachowice”*, a także założeń ochrony środowiska, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania terenów oraz innych materiałów archiwalnych, dokumentacji i danych dotyczących stanu środowiska przyrodniczego.

Ocenie podlegały potencjalne zmiany stanu środowiska, jakie będą wiązać się z realizacją dokumentu (planu miejscowego). Badanymi komponentami środowiska były: różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki oraz dobra materialne. Ocenie podlegało ewentualne oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, jak również możliwość wystąpienia oddziaływania transgranicznego.

Przyjęto następujące parametry charakteryzujące zmiany zachodzące w środowisku:

1) ze względu na rodzaj oddziaływania:

- oddziaływanie: pozytywne / negatywne / brak oddziaływania,
- oddziaływanie: bezpośrednie / pośrednie / wtórne (oddziaływania wynikające z bezpośredniego wpływu danego czynnika na środowiska lub występujące np. z opóźnieniem, w oddaleniu od źródła oddziaływania itp.),
- oddziaływanie skumulowane (oddziaływania współdziałające, pochodzące z więcej niż jednego źródła);

2) ze względu na czas trwania oddziaływania:

oddziaływanie: krótkoterminowe / średnioterminowe / długoterminowe / stałe / chwilowe;

3) ze względu na poziom oddziaływania: wysoki / średni / niski;

4) ze względu na odwracalność / nieodwracalność skutków oddziaływania.

Ze względu na brak obiektów, obszarów i zjawisk wymagających dodatkowego określenia na mapie, stwierdzono brak konieczności sporządzenia załącznika graficznego do niniejszej prognozy. Biorąc pod uwagę powyższe, przyjęto, że niezbędne informacje graficzne znajdują się już na rysunku planu.

1.5. Materiały wykorzystane w celu sporządzenia prognozy

Przy opracowywaniu niniejszej prognozy wykorzystano dokumenty i materiały:

- 1) Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:
 - a) „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice - Stradów, gmina Kąty Wrocławskie” uchwalony Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich Nr XXIX/243/96 z dnia 30 października 1996 r.,
 - b) „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice - Stradów, gmina Kąty Wrocławskie, dla terenów północno-wschodniej części wsi Zachowice” uchwalony Uchwałą Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich Nr XLIX/454/10 z dnia 9 listopada 2010 r.;
- 2) „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kąty Wrocławskie”, przyjętym uchwałą Nr VII/57/15 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 30 kwietnia 2015 r.;
- 3) „Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego”, przyjęty uchwałą Nr XLVIII/1622/2014 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 marca 2014 r.;
- 4) „Stan środowiska Dolnego Śląska” Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, 2014 r.;
- 5) „Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2014 roku” Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, 2015 r.;
- 6) „Oceny poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2015 rok”, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, kwiecień 2016 r.;
- 7) „Ocena stanu czystości wód podziemnych województwa dolnośląskiego rok 2015”, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, kwiecień 2016 r.;
- 8) M. Jaśkiewicz, M. Głodowska, R. Szmigiel „Opracowanie ekofizjograficzne gminy Kąty Wrocławskie”, ANSEE Consulting / REGIOPLAN Sp. z o.o., Wrocław 2009 r.;
- 9) rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 252 poz. 3735), zmienionego rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego Nr 22 z dnia 28 listopada 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 317, poz. 3921)
- 10) „Mapa sozologiczna Polski” w skali 1:50 000, arkusz M-33-46-B Kobierzyce,;
- 11) „Mapa hydrograficzna Polski” w skali 1:50 000, arkusz M-33-46-B Kobierzyce;
- 12) Dokumentacje i decyzje administracyjne sporządzone lub wydane dla złoża „Zachowice”:
 - a) koncesja na wydobywanie metodą odkrywkową kruszywa naturalnego ze złoża „Zachowice” - decyzja Wojewody Dolnośląskiego Nr 206/2010 z dnia 17 maja 2010 r. (SP/OŚ/1562/TK/7510-3/2009/2010),
 - b) koncesja na wydobywanie kruszywa naturalnego z części złoża „Zachowice” - decyzja Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr 6/E/2012 z dnia 26 czerwca 2012 r. (DOW-G.I.7422.73.2012.KW) ze zmianą w zakresie zagospodarowania mas ziemnych i skalnych wprowadzoną decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr 31/2012 z dnia 5 października 2012 r. (DOW-G.I.7422.126.2012.KW),
 - c) postanowienie Nr 14/2009 Burmistrza Miasta i Gminy w Kątach Wrocławskich z dnia 20 listopada 2009 r. (OSiR.7625-0018/008/2009) o odstąpieniu od obowiązku sporządzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego „Zachowice”, realizowanego na działkach ewid. nr 199 i 200 AM-2, obr. Zachowice,
 - d) decyzja Burmistrza Miasta i Gminy w Kątach Wrocławskich Nr 20/2009 z dnia 18 grudnia 2009 r. (OSiR.7625-0018/010/2009) o środowiskowych uwarunkowaniach,
 - e) decyzja Burmistrza Miasta i Gminy w Kątach Wrocławskich Nr 09/2011 z dnia 16 czerwca 2011 r. (OSiR.7625-0024/016/2010) o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na zwiększeniu powierzchni wydobywania kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego „Zachowice”, realizowanego na działkach nr ewid. 198, 199 i 200 AM-2, obr. Zachowice,
 - f) A. Nowak, I. Putra, „Projekt rekultywacji terenów poeksploatacyjnych złoża kruszywa naturalnego „Zachowice”, Wrocław, 2012 r.,
 - g) decyzja Starosty Powiatu Wrocławskiego SP.GN.6122.9.2012.2013.MPB z dnia 21 stycznia 2013 r. w sprawie rekultywacji terenów poeksploatacyjnych złoża kruszywa naturalnego „Zachowice”,
 - h) decyzja Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr O 47/2013 (DOW-S-V.7244.5.2013.MK) z dnia 22 marca 2013 r. - zezwolenie na przetwarzanie odpadów w procesie odzysku R5,
 - i) decyzja Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr 13/2016 (DOW-G.II.7427.6.2016.RR) z dnia 1 kwietnia 2016 r. zatwierdzająca Dodatek Nr 3 do dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego „Zachowice”,
 - j) pismo z dnia 14 kwietnia 2016 r. zawiadamiające Okręgowy Urząd Górniczy we Wrocławiu o zakończeniu (we wrześniu 2015 r.) eksploatacji złoża w granicach obszaru górniczego „Zachowice I” i w granicach zakładu górniczego „Zachowice”,
 - k) pismo z dnia 14 kwietnia 2016 r. do Marszałka Województwa Dolnośląskiego - Wydziału Geologii w sprawie zrzeczenia się przez Przedsiębiorcę koncesji na wydobywanie kruszywa ze złoża „Zachowice” (udzielonej decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego nr 6/E/2012 z dnia 26 czerwca 2012 r.),
 - l) decyzja Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr 7/WE/2016 (DOW-G.I.7422.51.2016.AP) z dnia 20 lipca 2016 r. stwierdzająca o wygaśnięciu koncesji Marszałka Województwa Dolnośląskiego nr 6/E/2012 z dnia 26 czerwca 2012 r.
- 13) pozostałe, wykorzystane materiały:
 - a) W. Pawlak, „Atlas Śląska Dolnego i Opolskiego”, U. Wr., PAN, Wrocław 1997 r.,
 - b) J. Kondracki, „Geografia Polski, mezoregiony fizyczno-geograficzne”, PWN 1994 r.,
 - c) J. Kondracki: „Geografia regionalna Polski”. Warszawa: PWN, 2002 r.,
 - d) J. Malinowski, „Budowa geologiczna Polski Hydrogeologia”, t. VII, PIG, Warszawa 1991 r.,

- e) A.S.Kleczkowski, „Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony”, Akademia Górniczo-Hutnicza, Kraków 1990 r.,
- f) E.Stupnicka, „Geologia regionalna Polski”, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa 1989 r.

Ponadto wykorzystano informacje opublikowane na następujących stronach internetowych:

- <http://www.katywroclawskie.pl/> (portal internetowy gminy Krośnice),
- <https://wrosip.pl> (portal Systemu Informacji Przestrzennej Powiatu Wrocławskiego),
- wroclaw.rdos.gov.pl (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu),
- <http://www.dzpk.pl/pl/parki-krajobrazowe/87-park-krajobrazowy-dolina-baryczy.html> (Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych - Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy”),
- wosoz.ibip.wroc.pl/ (Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu),
- <http://air.wroclaw.pios.gov.pl/> (Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu),
- <http://www.bip.wroclaw.pios.gov.pl/> (Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu),
- <http://www.dzpk.pl/pl/> (Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych),
- <http://maps.geoportal.gov.pl/> (Geoportal rządowy),
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (Geoportal Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska),
- <http://ikar2.pgi.gov.pl/> (Geoportal Państwowego Instytutu Geologicznego),
- <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=2> (Geoportal Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego),
- <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/> (Geoportal Państwowej Służby Hydrogeologicznej),
- <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/> (Geoportal Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej),
- <http://www.codgik.gov.pl/> (Geoportal Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej).

2. INFORMACJE O PROJEKCIE PLANU, DO KTÓREGO ODNOSI SIĘ PROGNOZA

2.1. Podstawy prawne

Poddany analizie i ocenie projekt *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla rejonu złoża „Zachowice”* został opracowany na podstawie:

- 1) art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 778 z późn. zm.);
- 2) art. 104 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - *Prawo geologiczne i górnicze* (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1131);
- 3) art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.);
- 4) uchwały Nr VI/46/15 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 26 marca 2015 r. *w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla rejonu złoża „Zachowice I”* (w uchwale inicjującej prace planistyczne błędnie określono nazwę złoża jako „Zachowice I” zamiast „Zachowice”).

2.2. Charakterystyka obszaru objętego planem

Planem miejscowym objęto ok. 6,7 ha gruntów położonych na obszarze gminy Kąty Wrocławskie, w obrębie wsi Zachowice, na północ od terenów zabudowanych wsi. Granice obszaru objętego planem wyznaczają:

- południowa granica dz. nr 503 dr;
- zachodnia granica dz. nr 482 dr;
- północna granica dz. nr 498 dr;
- wschodnia granica dz. nr 196 (z dz. nr 195).

Obszar objęty planem pozostaje obecnie w całości niezabudowany. W części południowo-zachodniej obszar wcześniej poddany powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego, obecnie jest poddawany rekultywacji w kierunku zagospodarowania rolniczego. W pozostałej części obszar jest obecnie użytkowany rolniczo.

2.3. Główne cele planu

Przystąpienie do sporządzania planu miejscowego nastąpiło na wniosek Przedsiębiorcy, jak również zgodnie z wymogami art. 95 ust. 1 oraz art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze. Plan sporządza się w celu rozszerzenia prowadzonej dotychczas

działalności górniczej w granicach rekultywowanych obecnie działek o numerach ewidencyjnych: 200,199 i 198 (część działki) na działki o numerach ewidencyjnych: 196, 197 i 198 (część działki). Ponadto plan miejscowy ma na celu integrację wszelkich działań, jakie w przyszłości będą podejmowane przez Przedsiębiorcę w związku z wykonaniem uprawnień określonych w koncesji, zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego i ochrony środowiska.

2.4. Powiązania planu z innymi dokumentami.

Zgodnie z § 3 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie *opracowań ekofizjograficznych* (Dz. U. z 2002 r. Nr 155 poz. 1298) uwzględniono wnioski wynikające z analizy *Opracowania ekofizjograficznego - problemowego sporządzonego na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla rejonu złoża „Zachowice”* (Grzegorz Kosturek, Studio Projektowe „REGION”, Wrocław, lipiec 2016 r.).

Przeprowadzone w *Opracowaniu ekofizjograficznym* rozpoznanie i diagnoza stanu funkcjonowania środowiska, jak również jego waloryzacja (w kontekście założonych kierunków rozwoju przestrzennego dla analizowanego obszaru) pozwoliły na sformułowanie poniższych wniosków:

- Obszar objęty planem miejscowym charakteryzuje się niską wartością przyrodniczą. Jest położony jest w obrębie gruntów użytkowanych rolniczo (gruntów ornych lub terenów poeksploatacyjnych zrehabilitowanych dla potrzeb rolnictwa) oraz gruntów całkowicie przekształconych w wyniku prowadzenia eksploatacji kopalin metodą odkrywkową (podlegających obecnie rekultywacji w kierunku rolnym);
- Na obszarze dominują grunty orne klasy bonitacyjnej III. Występują tu także użytki klasy bonitacyjnej RVI, RV i RIVb. Są to gleby pochodzenia mineralnego. W celu realizacji planowanego przedsięwzięcia w procedurze sporządzania planu miejscowego nie będzie konieczne będzie uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych III klasy bonitacyjnej na cele nierolnicze i nie leśne (grunty te uzyskały stosowne zgody w latach 1996 i 2009).
- Obszar położony jest w całości w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”, którego przedmiot i cele ochrony określone zostały w rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 252 poz. 3735), zmienionego rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego Nr 22 z dnia 28 listopada 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 317, poz. 3921). Planowane przedsięwzięcie nie będzie negatywnie oddziaływać na przedmiot i cele ochrony parku krajobrazowego.
- Obszar położony poza korytarzami ekologicznymi.
- Obszar objęty planem położony jest w granicach następujących jednostek planistycznych gospodarowania wodami - jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) *Bystrzyca od zbiornika Mietków do Strzegomki*, o kodzie PLRW60002013479 oraz *Czarna Woda od Potoku Sulistrowskiego do Bystrzycy* o kodzie PLRW60001913469. Planowane przedsięwzięcie nie stanowi zagrożenia dla celu środowiskowego, jakim jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny rzek *Bystrzyca* i *Czarna Woda*.
- Północna część obszaru objętego planem położona jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 319 „Subzbiornik Prochowice - Środa Śląska”, gromadzącego wody w trzeciorzędowych utworach porowych. Zbiornik jest na omawianym obszarze izolowany warstwami glin i iłów.
- obszar objęty planem położony jest w granicach jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) Nr 114, o kodzie PLGW6220114 (do 2015 r.) / Nr 108, o kodzie PLGW6000108 (od roku 2016 r.), która charakteryzuje się również dobrym stanem i jest niezagrożona.

Uwzględniając wyżej opisane uwarunkowania ekofizjograficzne, w *Opracowaniu ekofizjograficznym* sformułowano następujące wnioski, które powinny zostać uwzględnione w planie miejscowym oraz prognozie oddziaływania na środowisko opracowanej na potrzeby tego planu:

- W celu ochrony przyległych od południa terenów zabudowanych wsi Zachowice należy przewidzieć utworzenie wałów ziemnych izolujących od szkodliwego wpływu wywołanego ruchem zakładu górniczego.

- W celu zapewnienia ochrony walorów krajobrazowych należy przewidzieć docelowe odtworzenie rzędnych terenów niekorzystnie przekształconych w wyniku działalności górniczej (w nawiązaniu do rzędnych terenów nieprzekształconych otaczających wyrobisko poeksploatacyjne).
- w ustaleniach planu miejscowego należy przewidzieć rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej oraz w zakresie zapewnienia energii do celów grzewczych zapewniające ograniczenie emisji substancji i energii do środowiska do poziomu dopuszczonego przepisami prawa.
- Ponieważ w „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie*” nie wyznaczono obszarów rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, w planie miejscowym należy przyjąć analogiczne ograniczenie dla mocy rozmieszczanych urządzeń wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii do 100 kW, a dodatkowo wprowadzić zakaz rozmieszczania turbin wiatrowych.
- Wydobywanie kopaliny ze złoża należy prowadzić z uwzględnieniem zasady ograniczenia powierzchni czynnego wyrobiska do niezbędnego minimum, przy jednoczesnym prowadzeniu sukcesywnej rekultywacji w maksymalnym zakresie, na jaki pozwalają wymagania ruchu zakładu górniczego oraz zasady powszechnego bezpieczeństwa.
- Dla terenów przewidzianych do przeznaczenia pod powierzchnią eksploatację kopaliny przewidzieć rolniczy kierunek rekultywacji, przy zastrzeżeniu, że warstwę powierzchniową o grubości do 1 m należy formować w sposób zapewniający jej funkcję glebotwórczą.

Zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. W obowiązującym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kąty Wrocławskie*, przyjętym uchwałą Nr VII/57/15 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 30 kwietnia 2015 r., przedmiotowy obszar położony jest w zasięgu terenu eksploatacji powierzchniowej (PG), dla którego określono następujące warunki zagospodarowania:

- po ustaniu eksploatacji obowiązuje prowadzenie rekultywacji wyrobisk w wybranych kierunkach: leśnym, wodnym, rolnym, rekreacyjnym, usługowym lub produkcyjnym,
- w ramach rekultywacji wyrobisk w kierunku rekreacyjnym dopuszczono zabudowę mieszkaniową letniskową wraz z usługami i innymi funkcjami towarzyszącymi (których zakres należy doprecyzować w planach miejscowych),
- dopuszczono możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń służących produkcji energii elektrycznej, z wyjątkiem turbin wiatrowych.
- dopuszczono funkcje usługowe lub produkcyjne w bezpośrednim sąsiedztwie wyrobisk lub na ich terenie.

Ponadto na rysunku Studium wskazano:

- granicę udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Zachowice” w kat. C1
(*granice złoża określone na rysunku studium nie odpowiadają konturom złoża określonym w dodatku do Karty rejestracyjnej złoża z 1988 r. ani konturom tego złoża dodatku nr 2 do dokumentacji geologicznej (dawniej Karty rejestracyjnej) złoża kruszywa naturalnego „Zachowice” z roku 2010*),
- granicę terenu górniczego „Zachowice I”
(*zgodnie z koncesją Nr 206/2010 udzieloną przez Wojewodę Dolnośląskiego Decyzją w dniu 17 maja 2010 r., zmienioną decyzjami Marszałka Województwa Dolnośląskiego: Nr 6/E/2012 z dnia 26 czerwca 2012 r. oraz Nr 31/2012 z dnia 5 października 2012 r. - w czasie sporządzania projektu planu, w dniu 20 lipca 2016 r. Marszałek Województwa Dolnośląskiego wydał decyzję Nr 7/WE/2016 stwierdzającą wygaśnięcie koncesji*).

W *Studium* oznaczono także granice Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”, w których zasięgu znajduje się cały obszar objęty niniejszą analizą.

Biorąc pod uwagę przyjęty cel przystąpienia do sporządzania planu, można stwierdzić, że przewidywany sposób przeznaczenia terenu w planie miejscowym sporządzanym na podstawie

uchwały Nr VI/46/15 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 26 marca 2015 r. jest zgodny z kierunkami zagospodarowania przestrzennego gminy określonymi w obowiązującym *Studium*.

Zgodnie z art. 44 ust 1 ustawy, ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa wprowadza się do planu miejscowego, po uprzednim uzgodnieniu terminu realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i warunków wprowadzenia ich do planu miejscowego. W przypadku ocenianego projektu planu, wiążące są ustalenia *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego*, przyjętego uchwałą Nr XLVIII/1622/2014 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 marca 2014 r. Zgodnie z wnioskami wniesionymi przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego (pismo IRT/PR.421-61/327/16 oraz Załącznik Nr 19 do Uchwały Zarządu Województwa Dolnośląskiego Nr 1815/V/16 z dnia 16 lutego 2016 r.), na omawianych obszarach nie zostały wprowadzone programy służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym (wojewódzkim i krajowym). W planie uwzględniono wnioski Zarządu Województwa Dolnośląskiego dotyczące uwzględnienia granic udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Zachowice”, granic Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 319 „Subzbiornik Prochowice – Środa Śląska” oraz granic Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” (w których zasięgu znajduje się cały obszar objęty planem).

3. OCENA STANU ŚRODOWISKA

3.1. Ludzie

Obszar objęty projektem planu jest niezamieszkały i niezabudowany. Grunty mają charakter częściowo poeksploatacyjny (w zachodniej części obszaru są obecnie rekultywowane w kierunku rolnym), a w pozostałej części są użytkowane rolniczo. Najbliższe budynki mieszkalne we wsi Zachowice położone są w odległości:

- budynek nr 40 na działce nr 418/1 - ok. 8 m od południowej granicy obszaru objętego planem i ok. 120 m od granic terenu przewidzianego pod powierzchniowe wydobywanie kopaliny ze złoża;
- budynek 40a na działce nr 418/2 - ok. 50 m od południowej granicy obszaru objętego planem i ok. 85 m od granic terenu przewidzianego pod powierzchniowe wydobywanie kopaliny ze złoża.

Obecnie nie stwierdza się występowania przekroczeń standardów jakości środowiska mogących oddziaływać znacząco na zdrowie ludzi.

3.2. Różnorodność biologiczna

Różnorodność biologiczna to zróżnicowanie wszystkich żywych organizmów występujących w ekosystemach i zespołach ekologicznych, których są częścią. Dotyczy ona różnorodności w obrębie gatunku (różnorodność genetyczna), pomiędzy gatunkami oraz różnorodności ekosystemów. Miarą bioróżnorodności może być bogactwo gatunkowe (liczba znalezionych gatunków), w tym udział gatunków rzadkich na badanym obszarze.

Ubożenie bioróżnorodności wyraża się poprzez utratę siedlisk, wymieranie gatunków, oraz zmniejszenie zróżnicowania genowego w populacjach. Podstawowym czynnikiem powodującym spadek bioróżnorodności jest antropopresja. W wyniku działalności człowieka (takiej jak: przekształcenia powierzchni ziemi, zmiany stosunków wodnych, emisje substancji i energii do środowiska) zachodzą niekorzystne przemiany środowiska i ogólna degradacja tego środowiska.

Według regionalizacji geobotanicznej Polski wg. J. M. Matuszkiewicza (*„Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski”*, wydawnictwo PAN, 1993 r.), analizowany obszar leży na pograniczu jednostek **G.2.1.i** (Dział Sudecki, Kraina Przedgórze Sudeckiego, Okręg Strzegomsko-Strzebiński, Podokręg Imbramowicki) oraz **B.5.1.h** (Dział Brandenbursko-Wielkopolski, Kraina Dolnośląska, Okręg Legnicko-Brzeski, Podokręg Wrocławski).

Teren został przekształcony w wyniku działalności rolniczej oraz w wyniku działalności górniczej, co spowodowało znaczny spadek bioróżnorodności.

3.2.1. Świat roślin i zwierząt

Obszar objęty planem miejscowym charakteryzuje się niską wartością przyrodniczą. Jest położony w obrębie:

- gruntów użytkowanych rolniczo (gruntów orných lub terenów poeksploatacyjnych zrehabilitowanych dla potrzeb rolnictwa), które cechuje niska bioróżnorodność, będąca efektem przekształcenia środowiska w wyniku prowadzonej przez człowieka gospodarki polowej. Pola, jako monokultury, stwarzają specyficzne warunki rozwoju fauny. Zoocenoza obszaru jest uboga i pospolita. Wśród zwierząt zamieszkujących ten biotop przeważają gatunki pochodzące ze stepu, wtórnie przystosowane do zmienionych warunków życia oraz migrujące ze stepów w poszukiwaniu pokarmu. Sianokosy, żniwa, orka, nawożenie oraz stosowanie innych zabiegów agrotechnicznych, stanowią najpoważniejsze źródła zagrożeń dla fauny pól. Często okres gniazdowania niektórych ptaków (np. kuropatw i bażantów) zbiega się z pierwszym pokosem. Wiele gniazd zostaje wówczas zniszczonych, a dorosłe ptaki siedzące na gniazdach giną, instynktownie bowiem przywierają do ziemi i nie uciekają przed kosiarką. W okresie żniw większe zwierzęta migrują na tereny sąsiednie. Podczas orki ścierniska niszczone zostają płytkie gniazda drobnych ssaków. Drobne gryzonie ukryte w głębszych norach (np. norniki i myszy) są wprawdzie chronione przed bezpośrednim zasięgiem kosiarki, ale odkrycie wejść do ich kryjówek powoduje, że łatwo stają się łupem swych wrogów naturalnych. Największe jednak zniszczenie fauny pól powoduje stosowanie pestycydów. Ginią przy tych zabiegach nie tylko szkodliwe owady, przeciwko którym pestycydy są wymierzone, lecz także owady pożyteczne oraz zwierzęta owadożerne. Na polach żyją liczne gatunki mrówek. Występuje tu również wiele gatunków muchówek i motyli. Fauna glebowa pól to przede wszystkim nicianie i dżdżownice, które przyczyniają się do humifikacji materii organicznej. Na powierzchni gleby i na roślinach żyją liczne gatunki pajaków, a także chrząszcze, przede wszystkim drapieżne biegacze (pełniące ważną rolę w utrzymaniu równowagi biologicznej na polach) oraz nekrofagiczne chrząszcze (np. grabarze i ścierwce);
- gruntów całkowicie przekształconych w wyniku prowadzenia eksploatacji kopalni metodą odkrywkową (podlegających obecnie rekultywacji w kierunku rolnym, zgodnie z „Projektem rekultywacji terenów poeksploatacyjnych złoza kruszywa naturalnego „Zachowice” oraz decyzji Starosty Powiatu Wrocławskiego z dnia 21 stycznia 2013 r. (SP.GN.6122.9.2012.2013.MPB) na rekultywację terenów poeksploatacyjnych złoza kruszywa naturalnego „Zachowice”).

3.2.2. Prawne formy ochrony przyrody

Opisywany obszar położony jest w całości w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”. Przedmiot i cele ochrony dla obszaru parku krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” określone zostały w rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 252 poz. 3735), zmienionego rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego Nr 22 z dnia 28 listopada 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 317, poz. 3921).

Park Krajobrazowy „Dolina Bystrzycy”, utworzony rozporządzeniem Wojewody Wrocławskiego z dnia 27 października 1998. Całkowita powierzchnia parku wynosi 8810 ha. Największą rolę odgrywają tu fitocenozy leśne. Głównymi gatunkami lasotwórczymi są: grab, jesion, lipa drobnolistna i dąb szypułkowy, rosnące zarówno w grądach, łęgach jak i zbiorowiskach przejściowych. Charakterystyczną roślinnością parku jest również roślinność wodna, występująca głównie w starorzeczach, stawach hodowlanych i małych zbiornikach wodnych. Reprezentuje ją zespół „lili” wodnych tj. grążel żółty oraz rdestnica płuwająca. Ze względu na obfitość różnych płytkich rozlewisk, między wałami przeciwpowodziowymi a korytem rzeki występują zbiorowiska szuwarów. Na śródleśnych bagnach i zabagnionych łąkach występują zespoły kosańca żółtego, turzycy brzegowej, błotnej i dzióbkwatej. Fauna Parku najliczniej reprezentowana jest przez ptaki. W trakcie dotychczasowych badań stwierdzono w okresie lęgowym występowanie aż 118 ich gatunków. Dominującymi gatunkami są: zięba, sikory - bogatka oraz modraszka, świstunka, kowalik, mazurek, rudzik, szpak, kapturka, pierwiosnek. Do gatunków zagrożonych, a występujących w Parku zaliczono: bociana czarnego, przepiórkę, kuliczka piskliwego i srokosza. Z płazów i gadów stwierdzono występowanie: traszka zwyczajna, żaba trawna, żaba wodna, ropucha zwyczajna, kumak zwyczajny, jaszczurka zwinka, zaskroniec. Na uwagę zasługują również niektóre chronione owady, np. chrząszcze - kozioróg dębosz oraz biegacze, a także motyle: paź królowej i mieniak strużnik. Ichtyofaunę reprezentuje 17 gatunków ryb.

Na obszarze objętym planem nie występują gatunki zwierząt lub roślin stanowiące przedmiot i cele ochrony dla obszaru parku krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”.

3.2.3. Powiązania przyrodnicze obszaru

Obszar objęty projektem *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla rejonu złoża „Zachowice”*, położony jest poza ustanowionymi obszarami ochrony należącymi do sieci Natura 2000. Najbliższy obszar należący do sieci Natura 2000 położony jest ok. 640 m na zachód od granic obszaru objętego planem. Jest to specjalny obszar ochrony „Przeplatki nad Bystrzycą” (PLH020055). Zgodnie ze „Standardowym formularzem danych” jest to obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, położony w dorzeczu rzeki Odry, w zlewni rzeki Bystrzycy. Obszar „Przeplatki nad Bystrzycą” posiada powiązanie z Parkiem Krajobrazowym „Dolina Bystrzycy”, na którego obszarze położony jest cały obszar objęty ustaleniami planu.

Jak wynika z analizy danych udostępnionych w ramach geoserwisu Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (<http://geoserwis.gdos.gov.pl>) omawiany obszar znajduje się poza korzyściami ekologicznymi.

3.3. Środowisko wodne

3.3.1. Wody powierzchniowe

W granicach obszaru objętego planem ani w jego bezpośrednim otoczeniu nie występują wody powierzchniowe. Najbliższymi ciekami wodnymi są:

- rzeka *Bystrzyca* (przepływająca w odległości ok. 1,3 km na zachód od granic badanego obszaru);
- rzeka *Czarna Woda* (przepływająca w odległości ok. 1,6 km na północny wschód od granic badanego obszaru).

Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*, zatwierdzonym uchwałą Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2011 r. (M.P. z 2011 r. Nr 40, poz. 451) obszar objęty planem położony jest w granicach następujących jednostek planistycznych gospodarowania wodami - jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- *Bystrzyca od zbiornika Mietków do Strzegomki*, o kodzie PLRW60002013479 (niewielka część dz. nr 503 dr oraz południowe krańce dz. nr 196 i 197), która stanowi część scalonej części wód *Bystrzyca od zbiornika Mietków włącznie do Strzegomki* (SO0808), która została oceniona jako naturalna o dobrym stanie, niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny;
- *Czarna Woda od Potoku Sulistrowickiego do Bystrzycy* o kodzie PLRW60001913469 (prawie cały obszar objęty planem), która stanowi część scalonej części wód *Czarna Woda* (SO0809), która została oceniona jako silnie zmieniona o złym stanie, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Rzeka *Bystrzyca* w ramach monitoringu prowadzonego przez WIOŚ we Wrocławiu była badana w 3 punktach pomiarowo – kontrolnych: powyżej oczyszczalni Jugowice km 80,6; poniżej Świdnicy i powyżej ujścia Piławy km 60,0; powyżej zbiornika Mietków km 50,7. Górna część zlewni *Bystrzycy* charakteryzuje się dobrą, względnie umiarkowaną jakością wód. Większość wskaźników nie przekracza II klasy jakości. Pogorszenie jakości następuje w środkowej części zlewni. Sześć parametrów (wszystkie odnoszą się do związków biogenych) przekracza poziom IV klasy. Jednak dla większości wskaźników, obserwuje się powolny, ale wyraźny trend obniżania się ich wartości w ostatnich latach.

Rzeka *Czarna Woda*, prawobrzeżny dopływ *Bystrzycy*, badana była w ramach monitoringu diagnostycznego w punkcie ujściowym. Wody jej charakteryzowały się III klasą jakości i stan ten utrzymuje się od kilku lat. Tylko jeden parametr – wartość maksymalna stężenia fosforanów – przekroczył poziom IV klasy jakości.

Obszar objęty planem nie został objęty zasięgami obszarów określonych na mapach zagrożenia powodziowego oraz mapach ryzyka powodziowego - nie występują tutaj zagrożenia powodzią.

3.3.2. Wody podziemne

Wiercenia wykonane w rejonie złoża „Zachowice” (łącznie 42 otwory o ogólnym metrażu 297,3 m), jak również dotychczas prowadzone roboty górnicze wykazały, że złożo to jest suche i nie występują w jego obrębie ciągle poziomy wodonośne. Generalnie obszar objęty planem jest wyniesiony. Na całym omawianym obszarze występują przepuszczalne warstwy piaszczysto-żwirowe. (większość

tych warstw wynosi od ok. 6 do ok. 25 m). Spływ wód opadowych następuje po stropie glin i iłów na terenach niżej leżących. Warstwa wodonośna w rejonie złoża występuje na głębokości od 14 do 44 m p.p.t.

Północna część obszaru objętego planem położona jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 319 „Subzbiornik Prochowice - Środa Śląska”, gromadzącego wody w trzeciorzędowych utworach porowych. Jest to zbiornik wyznaczony na podstawie atlasu „Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony”, Kleczkowski A.S., AGH, Kraków 1990 r. Zbiornik ten, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 126, poz. 878 z późn. zm.), został przyporządkowany do obszaru dorzecza rzeki Odry. GZWP Nr 319 posiada powierzchnię 326 km², głębokość 65 m oraz zasoby w ilości 25 tys. m³/d. W regionie wrocławskim piętro wodonośne trzeciorzędu stanowią osady piaszczyste, rzadziej żwirowe. Wśród wodonośnych utworów tego piętra dominują tutaj piaski drobno i średnioziarniste ze zmienną, ale zwykle znaczną domieszką frakcji drobniejszych: pylastej i ilastej. Zwierciadło ma charakter generalnie naporowy.

Według podziału na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) obowiązującego do roku 2015, obszar objęty planem znajduje się w obrębie JCWPd Nr 114, o kodzie PLGW6220114, o średniej grubości 10 m i średniej głębokości <100-300 m. Zgodnie z „Oceną jakości wód podziemnych województwa dolnośląskiego rok 2015” (WIOŚ Wrocław, marzec 2016 r.), JCWPd Nr 114 została oceniona jako charakteryzująca się dobrą jakością wód podziemnych (klasa II), reprezentującą dobry stan chemiczny (klasa III) i niezagrażoną nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry stan ilościowy i chemiczny.

Zgodnie z nowym podziałem kraju na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) który obowiązuje od 2016 r., przedmiotowy obszar znajduje się w obrębie JCWPd o Nr 108, o kodzie PLGW6000108, która charakteryzuje się również dobrym stanem i jest niezagrażona.

3.3.3. Zaopatrzenie w wodę i gospodarka ściekowa

Ponieważ obszar objęty planem jest użytkowy w części rolniczo, a w pozostałej części rekultywowany po działalności górniczej (również w kierunku rolnym), nie jest on wyposażony w urządzenia służące zaopatrzeniu w wodę lub odprowadzeniu ścieków.

W trakcie eksploatacji części złoża „Zachowice” w zakładzie górniczym nie występowało zapotrzebowanie na wodę do celów technologicznych. W kopalni nie występowały także potrzeby odprowadzania ścieków bytowych lub przemysłowych. Niezbędne zaplecze higieniczno-sanitarne dla kopalni zapewniało biuro kopalni (położone ok. 100 m poza omawianym obszarem, na terenie Zachowic),

Sieci kanalizacyjne i wodociągowe na obszarze gminy są administrowane przez Zakład Gospodarki Komunalnej (ZGK Kąty Wrocławskie Sp. z o.o.), który ma siedzibę przy ul. 1 Maja 26B w Kątach Wrocławskich.

Tereny zabudowane wsi Zachowice (położonej na południe od granic obszaru objętego planem) obsługuje wodociąg SUW Gniechowice. Ujęcie bazuje na dwóch studniach pobierających wodę z utworów trzeciorzędowych. SUW Gniechowice posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w kategorii „B” (decyzja nr 17/94 z dnia 7 maja 1994 r.) w wysokości: $Q_e = 52,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $s = 14,0 \text{ m}$. Projektowana wydajność nominalna SUW wynosi $22,6 \text{ m}^3/\text{h}$, co pozwala na uzdatnienie wody w ilości maksymalnie do $500 \text{ m}^3/\text{d}$. Stan techniczny stacji nie budzi zastrzeżeń, jej praca przebiega bez zakłóceń.

Wieś Zachowice nie została dotychczas objęta systemem kanalizacji. Najczęściej ścieki bytowe są odprowadzane w zbiorniki bezodpływowe nieczystości ciekłych (o różnym stanie technicznym), które są okresowo opróżniane, a ich zawartość przewożona wozami asenizacyjnymi do punktu zlewnego zlokalizowanego na terenie oczyszczalni ścieków w pobliżu wsi Jurczyce.

Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków została w latach 2009-2010 zmodernizowana. Oczyszczalnia ma wydajności $2000 \text{ m}^3/\text{h}$, projektowaną przepustowość $Q_{\text{maxd}} = 2\,400 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{\text{śrd}} = 2\,000 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{\text{maxh}} = 200 \text{ m}^3/\text{h}$, oraz przepustowość wg pozwolenia wodno-prawnego $Q_{\text{maxd}} = 2\,400 \text{ m}^3/\text{h}$. Oczyszczalnia może przyjąć i oczyścić wszystkie ścieki dopływające do niej siecią kanalizacyjną, jak również ścieki dowożone taborami asenizacyjnymi.

3.4. Powietrze atmosferyczne

Stan powietrza atmosferycznego został oceniony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu w ramach „Oceny poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2015 rok” (WIOŚ Wrocław, kwiecień 2016 r.). Opisywany w niniejszym opracowaniu teren położony jest na obszarze strefy dolnośląskiej o kodzie PL0204 (pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy).

Na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza województwa dolnośląskiego za 2015 r. wykorzystano następujące metody:

- pomiary intensywne , wykonywane na stałych stanowiskach i obejmujące pomiary ciągłe, prowadzone z zastosowaniem mierników automatycznych (w ramach systemu PMŚ na terenie województwa dolnośląskiego funkcjonowało ogółem 27 stacji pomiarowych, spośród których aż 98% stanowisk pomiarowych spełniało wymagania dotyczące jakości danych, w tym wymaganego procentu ważnych danych w roku);
- pomiary manualne , prowadzone codziennie (jeśli metodą referencyjną jest metoda manualna). Pomiary wskaźnikowe prowadzone były na stałych stanowiskach, których kompletność nie spełniała wymagań stawianych pomiarom intensywnym;
- obliczenia z wykorzystaniem matematycznych modeli rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w atmosferze i danych dotyczących emisji.

Poza nielicznymi wyjątkami w stacjach mierzone były:

- ze względu na ochronę zdrowia ludzi w zakresie: dwutlenku siarki SO₂, dwutlenku azotu NO₂, tlenku węgla CO, benzenu C₆H₆, ozonu O₃, pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5} oraz zawartości ołowiu Pb, arsenu As, kadmu Cd, niklu Ni i benzo(a)pirenu B(a)P w pyłe PM₁₀;
- pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony roślin w zakresie: dwutlenku siarki SO₂, tlenku azotu NO_x oraz ozonu O₃.

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za rok 2015 stwierdzono potrzebę działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi dla wszystkich czterech stref województwa, przy czym dla strefy dolnośląskiej w zakresie poziomu zanieczyszczenia powietrza pyłami zawieszonymi PM₁₀ i PM_{2,5}, a także arsenem, benzo(a)pirenem oraz ozonem. Bezpośrednio na obszarze gminy Kąty Wrocławskie w ocenie nie wskazano obszarów przekroczeń.

Największym problemem w skali województwa dolnośląskiego pozostaje wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym, zarówno PM₁₀, jak i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenem. Główną przyczyną występowania przekroczeń w okresie zimowym jest emisja z systemów indywidualnego ogrzewania budynków i utrudnione warunki rozprzestrzeniania zanieczyszczeń (szczególnie w kotlinach). Inne przyczyny występowania przekroczeń to m.in. emisja zanieczyszczeń z transportu drogowego oraz niezorganizowana emisja pyłu z dróg i terenów przemysłowych.

Generalnie na omawianym obszarze występują dobre warunki sanitarne powietrza. W granicach obszaru objętego planem oraz w jego bezpośrednim otoczeniu nie ma źródeł emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Omawiany obszar pozostaje przede wszystkim pod wpływem tzw. „niskiej emisji” zanieczyszczeń, których źródłem są lokalne kotłownie i indywidualne paleniska (domowe kotłownie) wykorzystujące jako paliwo węgiel kamienny, miął węglowy i koks (paliwa nieekologiczne) oraz bardziej ekologiczny olej opałowy i gaz ziemny GZ-50. Dodatkowymi emitarami zanieczyszczeń są popularne paleniska (domowe kominki), opalane drewnem lub brykietem. W grupie substancji emitowanych podczas spalania węgla, gazu ziemnego i oleju opałowego w paleniskach domowych i lokalnych kotłowniach, oprócz dwutlenku siarki, pyłów i tlenków azotu, znajduje się także sadza, zawierająca wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne w tym benzo-a-piren, stanowiące największe potencjalne zagrożenie zdrowotne. Podwyższone stężenia dwutlenku siarki i tlenków azotu, będących substancjami zakwaszającymi, wywołują szkody w ekosystemie. Opisane wyżej zagrożenia powietrza atmosferycznego nie mają znaczącego charakteru - nasilenie negatywnych zjawisk jest okresowe i związane bezpośrednio z sezonem grzewczym.

3.5. Krajobraz

Zgodnie z podziałem Polski na regiony fizjograficzne J. Kondrackiego omawiany teren leży w obrębie prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, w podprowincji Niziny Środkowopolskiej, makroregionu Nizina Śląska w zasięgu mezoregionu Równina Wrocławska, z którego wydzielono mikroregion Równina Wrocławska, występujący również jako Równina Kącka.

Obszar objęty planem opada w kierunku północnym. Rzędne terenu zawierają się w przedziale od 147 do 156 m n.p.m., z lokalnym wniesieniem do ok. 159 m n.p.m. w części południowo-wschodniej obszaru.

W granicach badanego obszaru można wyróżnić dwa typy krajobrazu:

- rolniczy (otwartej przestrzeni gruntów ornych), który jest typem krajobrazu kulturowego,
- pogórniczy (terenów górnictwa odkrywkowego), który jest typem krajobrazu zdewastowanego, wymagającego działań rekultywacyjnych.

Wskutek odkrywkowego wydobywania kopaliny ze złoża „Zachowice” na powierzchni ok. 2,93 ha zostało utworzone wyrobisko górnicze o kubaturze ok. 305 687 m³ i średniej głębokości ok. 14,2 m (I piętro eksploatacyjne od 3 do 11,5 m, średnio ok. 8,7 m i II piętro eksploatacyjne od 3,5 do 10,5 m, średnio ok. 5,5 m). Powierzchnia dna wyrobiska kształtowała się na rzędnych:

- dla I piętra eksploatacyjnego - od 142,8 do 145,8 m m.p.m., średnio 144,3 m n.p.m.,
- dla II piętra eksploatacyjnego - od 137 do 138,9 m m.p.m., średnio 137,95 m n.p.m.

Jak opisano to już wcześniej w rozdziale 2.9. opracowania, część obszaru wcześniej poddana powierzchniowej eksploatacji kopaliny, już częściowo jest objęta procesem rekultywacji zmierzającym do przywrócenia gruntów do użytkowania rolniczego).

Wypełnienie terenów niekorzystnie przekształconych (wyrobiska) odbywa się w nawiązaniu do rzędnych terenów nieprzekształconych robotami górnictwami, z wykorzystaniem odpadów przetwarzanych w procesie odzysku R5. Warstwa powierzchniowa o grubości do 1 m jest formowana w sposób zapewniający jej funkcję glebotwórczą.

Docelowo cały obszar objęty pracami rekultywacyjnymi (o powierzchni ok. 3,74 ha w granicach dz. nr 198, 199 i 200) zostanie przywrócony do użytkowania rolniczego, a pierwotne rzędne terenów zostaną odtworzone.

3.6. Klimat

Według podziału rolniczo - klimatycznego Polski wg R. Gumińskiego, analizowany obszar znajduje się na terenie Dzielnicy Wrocławskiej, najcieplejszej w Polsce.

Średnia roczna temperatura powietrza kształtuje się na poziomie 8,5°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (ze średnią temperaturą ok. 18,5°C). Natomiast najniższe temperatury odnotowuje się w styczniu – średnia -1°C.

Okres wegetacji rozpoczyna się wcześnie, bo już ok. 20 marca i trwa średnio 215-220 dni. Pokrywa śnieżna zalega około 50-60 dni, a średnia maksymalna grubość pokrywy śnieżnej wynosi od 10 do 15 cm. Liczba dni z przymrozkami wynosi od 90 do 95.

Dominują wiatry z kierunku zachodniego, stanowiące 18-20%. Drugorzędne kierunki wiatru to południowy - zachód (16-20%). Średnia prędkość wiatrów kształtuje się w przedziale 2.5 - 3.0 m/s.

Średnie roczne opady atmosferyczne z wielolecia kształtują się w przedziale 550 - 600 mm, przy przeciętnej liczbie 160 dni z opadami. W skali wielolecia w półroczu zimowym opady atmosferyczne kształtują się na poziomie 150-200 mm, zaś w półroczu letnim wynoszą ok. 400 mm. Średnia roczna wilgotność względna powietrza wynosi ok. 80%.

Klimat kwalifikowany na podstawie powyższych wskaźników należy uznać za umiarkowany i łagodny. Cechuje się on wczesną wiosną, ciepłym latem, długą i łagodną jesienią oraz krótką i stosunkowo ciepłą zimą. Warunki termiczne sprzyjają wegetacji roślin i działalności gospodarczej.

3.7. Zasoby naturalne

W granicach obszaru objętego planem udokumentowano występowanie złoża kruszywa naturalnego „Zachowice” w kat. C1.

Pierwsze badania geologiczne na tym złożu przeprowadzone zostały w 1968 r. przez Przedsiębiorstwo Geologiczne we Wrocławiu. Odwiercono wówczas 7 otworów o łącznym metrażu 60 m, ale wyniki tych badań zestawiono w formie orzeczenia ponieważ kopalina nie spełniała ówczesnych wymogów norm dla budownictwa drogowego.

W roku 1978 r., na podstawie „Programu badań geologicznych w rejonie Zachowic” odwiercono dalszych 5 otworów o łącznym metrażu 40,5 m oraz wykonano badania pod kątem przeznaczenia kopaliny do zwalczania śliskości zimowej oraz na warstwy odsączające pod budowane odcinki dróg. Otwory odwiercono na zachód i południowy wschód od istniejącego już wówczas wyrobiska eksploatacyjnego. Wszystkie badania terenowe i laboratoryjne ujęte zostały w Karcie rejestracyjnej złoża kruszywa naturalnego „Zachowice”, wykonanej w 1978 r., w której udokumentowano 381 tyś. ton zasobów przy średniej miąższości złoża 7,8 m.

Przez cały czas prowadzona była eksploatacja i w 1988 r., na zlecenie ówczesnego użytkownika złoża (Rejon Dróg Publicznych Wrocław), opracowano Dodatek do karty rejestracyjnej dokumentujący zasoby na obszarze przylegającym do złoża. Łącznie odwiercono 30 otworów o łącznym metrażu 261,8 m, w tym 22 otwory o metrażu 196,8 m poza granicami złoża, na obszarze przylegającym od wschodu do wyrobiska. Udokumentowano 375,9 tyś. ton zasobów bilansowych oraz 189,1 tyś. ton zasobów bilansowych warunkowych, na obszarze występowania gruntów rolnych klasy IIb i IVb.

Złoże udokumentowane w 1978 r. Kartą rejestracyjną zostało wyeksploatowane, natomiast część wschodnia złoża, udokumentowana w Dodatku do Karty rejestracyjnej nie została objęta eksploatacją. Łącznie na całym obszarze złoża „Zachowice” odwiercono 42 otwory wiertnicze o ogólnym metrażu 297,3 m.

W sierpniu 2009 r. Użytkownicy złoża - Piotr Obłój i Mateusz Gęsicki - zakupili od Skarbu Państwa informację geologiczną zawartą w w/w opracowaniach i wystąpili do Starostwa Powiatowego we Wrocławiu z wnioskiem o uzyskanie koncesji na eksploatację części złoża leżącej w obrębie ich własności (działka nr 199 i 200). Na działkach tych, na powierzchni 1,69 ha obliczono zasoby geologiczne w ilości 235,4 tyś. ton oraz zasoby możliwe do wydobycia w ilości 132,1 tyś. ton.

Decyzją Wojewody Dolnośląskiego Nr 206/2010 z dnia 17 maja 2010 r. (SP/OŚ/1562/TK/7510-3/2009/2010) udzielono Piotrowi Obłojowi i Mateuszowi Gęsickiemu - wspólnikom spółki cywilnej „Piaskownia-Zachowice” koncesji na wydobywanie - metodą odkrywkową - kruszywa naturalnego ze złoża „Zachowice”. W koncesji ustanowiono granice obszaru górniczego „Zachowice” o powierzchni 16 896 m² oraz terenu górniczego „Zachowice” o powierzchni 25 489 m². Koncesja została udzielona na czas oznaczony, t.j. do dnia 31 maja 2016 r.

Według dodatku nr 2 do dokumentacji geologicznej (dawnej Karty rejestracyjnej) złoża kruszywa naturalnego „Zachowice” w kat. C1, przyjętego bez zastrzeżeń zawiadomieniem Wydziału Geologii - Departamentu Mienia Wojewódzkiego i Zasobów Naturalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego DM-G/KW/7514-58/2010 (DM-G.7514-680/10/10) z dnia 7 października 2010 r., zasoby bilansowe złoża obliczone na dzień 31 listopada 2009 r. wynosiły 1 375,7 tys. ton. W przypadku dodatku Nr 2 do dokumentacji geologicznej nie wykonywano prac geologicznych, wykorzystując 22 otwory odwiercone w ramach Dodatku do Karty rejestracyjnej (1988 r.). Na obszarze całego dokumentowanego złoża wykonano także badania geofizyczne (geoelektryczne elektrooporowe - SGE) w celu rozpoznania miąższości utworów piaszczysto-żwirowych.

Wykorzystując dane pochodzące z wykonanych odwiertów, Przedsiębiorca postanowił rozszerzyć eksploatację, obejmując część złoża „Zachowice” położona w granicach dz. nr 198, 199 i 200, AM-2.

W dniu 26 czerwca 2012 r. Marszałek Województwa Dolnośląskiego udzielił Przedsiębiorcy koncesji decyzją Nr 6/E/2012 (DOW-G.I.7422.73.2012.KW) na wydobywanie kruszywa naturalnego z części złoża „Zachowice”. W koncesji ustanowiono granice obszaru górniczego „Zachowice I” o powierzchni 29 348 m² oraz terenu górniczego „Zachowice I” o powierzchni 37 403 m². Koncesja została udzielona na czas oznaczony, t.j. do dnia 15 października 2012 r. Wyżej wymieniona koncesja została zmieniona Decyzją Nr 31/2012 Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 5 października 2012 r. (DOW-G.I.7422.126.2012.KW) w zakresie zagospodarowania mas ziemnych i skalnych.

Po zakończeniu eksploatacji (we wrześniu 2015 r.), Przedsiębiorca zlecił opracowanie aktualnej mapy wyrobisk górniczych. Mapa została zaktualizowana wg stanu na 19 września 2015 r. Na podstawie ww. mapy został opracowany dodatek Nr 3 do dokumentacji geologicznej rozliczający

zasoby złoża po zakończeniu eksploatacji. W dniu 1 kwietnia 2016 r. decyzją Nr 13/2016 (DOW-G.II.7427.6.2016.RR) Marszałek Województwa Dolnośląskiego zatwierdził Dodatek Nr 3 do dokumentacji geologicznej, w którym zmieniono przebieg pionowych granic złoża (zmniejszając jego powierzchnię o część wyeksploatowaną), przy zachowaniu niezmienionych granic poziomych złoża. Zasoby bilansowe złoża obliczone na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiły 792,5 tys. ton. Na podstawie dodatku Nr 3 zasoby złoża pozostawione w spągu poniżej poziomu eksploatacji zostały zdjęte z zasobów złoża i zaklasyfikowane jako straty pozaeksploatacyjne.

Pismem z dnia 14 kwietnia 2016 r. Przedsiębiorca zawiadomił Okręgowy Urząd Górniczy we Wrocławiu o zakończeniu eksploatacji złoża w granicach obszaru górniczego „Zachowice I” i w granicach zakładu górniczego „Zachowice”. W tym samym dniu Przedsiębiorca, działając na podstawie art. 38 ust 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – *Prawo geologiczne i górnicze* (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 196), pismem kierowanym do Marszałka Województwa Dolnośląskiego - Wydziału Geologii, rzekł się koncesji na wydobywanie kruszywa ze złoża „Zachowice” udzielonej decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego nr 6/E/2012 z dnia 26 czerwca 2012 r. W dniu 20 lipca 2016 r. Marszałek Województwa Dolnośląskiego wydał decyzję Nr 7/WE/2016 (DOW-G.I.7422.51.2016.AP) stwierdzającą wygaśnięcie przedmiotowej koncesji.

W obszarze złoża „Zachowice” występują przeważnie jednolite warunki gruntowo-wodne.

Od powierzchni występuje niewielkiej miąższości warstwa gleby i gliny piaszczystej (średnio ok. 1 m). Warstwa złożowa jest zbudowana z warstw piaszczysto-żwirowych o miąższości od 6 do 25 m (stwierdzono lokalnie występowanie przewarstwień gliniastych o miąższości od 1 do 3 m.). Pod pod warstwą złożową występuje warstwa glin i iłów.

3.8. Ruchy masowe ziemi

Zgodnie z definicją przyjętą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, przez ruchy masowe ziemi rozumie się powstające naturalnie lub na skutek działalności człowieka osuwanie, spływanie lub obrywanie powierzchniowych warstw skał, zwietrzliny i gleby.

Z uwagi na ukształtowanie terenu i jego budowę geologiczną, w granicach obszaru objętego planem nie ma predyspozycji do występowania naturalnych zagrożeń zjawiskami ruchów masowych ziemi. Uwzględniając dotychczasowy sposób użytkowania terenów związany z powierzchniową eksploatacją kopalni, w okresie działalności zakładu górniczego „Zachowice” nie wystąpiły obrywy i osunięcia w obrębie skarp wyrobiska górniczego (tereny aktualnie podlegają rekultywacji w kierunku rolniczego zagospodarowania).

Zgodnie z art. 110a. ust. 1. cytowanej wyżej ustawy, „*Starosta prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach*”. Nie stwierdzono, aby w rejestrze prowadzonym przez Starostę Powiatu Wrocławskiego zawarte były informacje o występowaniu takich terenów w granicach omawianego obszaru.

3.9. Gleby

W granicach obszaru objętego planem grunty mają charakter częściowo poeksploatacyjny (są obecnie rekultywowane w kierunku rolnym), a w pozostałej części są użytkowane rolniczo.

Pod względem przydatności dla rolnictwa grunty na obszarze objętym planem zaliczane są do kompleksu:

- **żytniego (żytnio-ziemniaczanego) dobrego 5B**, który tworzą gleby brunatne właściwe: na powierzchni glina średnia pylasta oraz zalegające średnio głęboko (do 50 cm do 100 cm) piaski słabogliniaste; gleby kompleksu 5B występują w zachodniej i północnej części obszaru;
- **pszenego dobrego 2B**, który tworzą gleby brunatne właściwe: na powierzchni pyły ilaste, gleby pyłowe mocne oraz zalegające średnio głęboko (do 50 cm do 100 cm) piaski słabogliniaste; gleby kompleksu 2B występują w północnej, centralnej i wschodniej części obszaru;
- **żytniego (żytnio-ziemniaczanego) słabego 6B**, który tworzą gleby brunatne właściwe: na powierzchni piasek gliniasty mocny oraz zalegające średnio głęboko (do 50 cm do 100 cm) piaski słabogliniaste; gleby kompleksu 6B występują w południowo-wschodniej części obszaru.

Według mapy ewidencji gruntów, na obszarze objętym ocenianym planem miejscowym dominują grunty orne klasy bonitacyjnej III (RIIIa - 1,17 ha oraz RIIIIb - 2,04 ha, co daje łącznie ok. 3,21 ha). Grunty klasy bonitacyjnej RV występują na powierzchni ok. 1,89 ha, klasy bonitacyjnej RVI na powierzchni ok. 0,78 ha, a klasy bonitacyjnej RIVb na powierzchni ok. 0,49 ha. są to gleby pochodzenia mineralnego.

Wszystkie grunty rolne objęte planem posiadają zgody na ich przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne, udzielone decyzjami:

- Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi GZ.tr.057-602-169/09 z dnia 15 kwietnia 2009 r. - decyzja obejmuje łącznie 8,77 ha gruntów rolnych klas III, w tym działki położone w granicach analizowanego planu o numerach ewidencyjnych: 196, 197 i 503 dr (część);
- Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej GZ.tr.051/602/28/96 z dnia 6 sierpnia 1996 r. - decyzja obejmuje łącznie 161,61 ha gruntów rolnych klas III, w tym działki położone w granicach analizowanego planu o numerach ewidencyjnych: 198, 199 i 200.

Zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o *ochronie gruntów rolnych i leśnych*, „Rekultywację gruntów prowadzi się w miarę jak grunty te stają się zbędne całkowicie, częściowo lub na określony czas do prowadzenia działalności przemysłowej oraz kończy się w terminie do 5 lat od zaprzestania tej działalności”. Za moment zaprzestania działalności należy uznać likwidację zakładu górniczego. Pismem z dnia 14 kwietnia 2016 r. Przedsiębiorca zawiadomił Okręgowy Urząd Górniczy we Wrocławiu o zakończeniu (we wrześniu 2015 r.) eksploatacji złoża w granicach obszaru górniczego „Zachowice I” i w granicach zakładu górniczego „Zachowice”. W tym samym dniu Przedsiębiorca, działając na podstawie art. 38 ust 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – *Prawo geologiczne i górnicze* (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz.196), pismem kierowanym do Marszałka Województwa Dolnośląskiego - Wydziału Geologii, zrzekł się koncesji na wydobywanie kruszywa ze złoża „Zachowice” udzielonej decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego nr 6/E/2012 z dnia 26 czerwca 2012 r.

Obecnie grunty te są sukcesywnie rekultywowane dla potrzeb rolnictwa (zgodnie z „Projektem rekultywacji terenów poeksploatacyjnych złoża kruszywa naturalnego „Zachowice”, A. Nowak, I. Putra, 2012 r. oraz wydaną decyzją Starosty Powiatu Wrocławskiego SP.GN.6122.9.2012.2013.MPB z dnia 21 stycznia 2013 r. na rekultywację terenów poeksploatacyjnych złoża kruszywa naturalnego „Zachowice” oraz decyzją Nr O 47/2013 Marszałka Województwa Dolnośląskiego DOW-S-V.7244.5.2013.MK z dnia 22 marca 2013 r. zezwalającą na Wypełnienie terenów niekorzystnie przekształconych odpadami innymi niż niebezpieczne, przetwarzanymi w procesie odzysku odpadów R5). Na znacznym obszarze zostały już przeprowadzone elementy rekultywacji technicznej (odtworzenie pierwotnych rzędnych terenu poprzez wypełnienie terenów niekorzystnie przekształconych w wyniku działalności górniczej oraz poprzez nawiezenie warstwy gleby urodzajnej). Na części obszaru przeprowadzono już niezbędne zabiegi agrotechniczne, przywracając grunty użytkowaniu rolniczemu.

Uwzględniając opisany wyżej proces częściowego wyłączenia części gruntów rolnych w produkcji rolniczej na cele powierzchniowej eksploatacji kopaliny ze złoża „Zachowice” oraz następujący po eksploatacji proces rekultywacji gruntów dla potrzeb rolnictwa, konieczna jest weryfikacja wcześniej dokonanej klasyfikacji gruntów na badanym obszarze.

3.10. Hałas

W granicach obszaru objętego opracowaniem ekofizjograficznym źródłem hałasu mogą być przede wszystkim maszyny wykorzystywane w trwającym procesie rekultywacji terenów, polegającym na wypełnianiu wyrobiska górniczego odpadami w procesie odzysku R5, a następnie nawiezieniu warstwy urodzajnej gleby. Maszyny i pojazdy takie jak: spycharka, ładowarka, koparka oraz samochody ciężarowe powodują powstawanie emisji akustycznej przerywanej, o zmiennym poziomie.

Zabudowa wrażliwa akustycznie występuje w bliskim sąsiedztwie obszaru objętego planem, wzdłuż jego południowej granicy - najbliższe budynki mieszkalne we wsi Zachowice położone są w odległości:

- ok. 63 m od krawędzi wyrobiska (budynek 40a na działce nr 418/2),
- ok. 72 m od krawędzi wyrobiska (budynek nr 40 na działce nr 418/1).

Przeprowadzone w czasie działalności zakładu górniczego „Zachowice” pomiary hałasu pozwalają na stwierdzenie, że na granicy terenu najbliższej usytuowanej zabudowy mieszkaniowej poziom hałasu w trakcie pracy ładowarki wynosił 38,3 dB, nie przekraczając tym samym dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

3.11. Drgania i wibracje

Podobnie jak w przypadku emisji hałasu, w granicach obszaru objętego niniejszym opracowaniem źródłem drgań i wibracji mogą być przede wszystkim maszyny wykorzystywane w trwającym procesie rekultywacji terenów poeksploatacyjnych. Oddziaływanie w tym zakresie ma charakter miejscowy i nie powinno przekraczać granic obszaru objętego planem, a tym samym nie stanowi uciążliwości dla zabudowy wsi Zachowice.

3.12. Promieniowanie elektromagnetyczne

Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają źródła pól elektromagnetycznych, którymi są przede wszystkim urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości od 0,1 MHz do 300,000 MHz, do których należą urządzenia radionadawcze i telewizyjne (np. stacje bazowe telefonii komórkowej), jak również urządzenia elektroenergetyczne o napięciu znamionowym powyżej 110 kV.

Wzdłuż południowej granicy obszaru przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia 20 kV, która w rejonie skrzyżowania ul. Słonecznej prowadzi do słupowej stacji transformatorowej 20/0,4 kV (usytuowanej na dz. nr 201, poza granicami analizowanego obszaru).

Wyżej opisane sieci i urządzenia nie są w stanie wytworzyć pola elektromagnetycznego, którego natężenie składowej elektrycznej lub magnetycznej przekroczyłoby wartości dopuszczalne.

Monitoring poziomu pól elektromagnetycznych na terenie województwa dolnośląskiego prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu wskazuje na brak występowania przekroczeń poziomów PEM dla obszarów wiejskich (na których wartości składowej elektrycznej zmierzone w punktach pomiarowych wynosiły przeważnie <0,3 V/m).

3.13. Gospodarka odpadami

W związku z brakiem zabudowy na badanym obszarze oraz rolniczym charakterem wykorzystania gruntów odpady komunalne nie są wytwarzane.

Prace rekultywacyjne w granicach terenów poeksploatacyjnych są prowadzone na podstawie opracowanego w 2012 r. „Projektu rekultywacji terenów poeksploatacyjnych złoża kruszywa naturalnego „Zachowice” oraz wydanej w dniu 21 stycznia 2013 r. decyzji Starosty Powiatu Wrocławskiego (SP.GN.6122.9.2012.2013.MPB) na rekultywację terenów poeksploatacyjnych złoża kruszywa naturalnego „Zachowice”.

W dniu 22 marca 2013 r., decyzją Nr O 47/2013 Marszałka Województwa Dolnośląskiego (DOW-S-V.7244.5.2013.MK) Przedsiębiorca uzyskał zezwolenie na przetwarzanie odpadów w procesie odzysku R5 - „recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych”. Odpady są wykorzystywane do wypełnienia terenów niekorzystnie przekształconych w wyniku działalności górniczej. W ciągu roku przewidziano odzysk do 130 000 Mg następujących frakcji odpadów:

Kod odpadu	Rodzaj odpadu
01 01 02	Odpady z wydobywania kopalin innych niż rudy metali
01 01 80	Odpady skalne z górnictwa miedzi, cynku i ołowiu
ex 02 01 01	Stałe osady z mycia i czyszczenia
ex 02 03 01	Ziemia sucha, ziemia mokra, w tym kamienie
10 12 01	Odpady z przygotowania mas wsadowych do obróbki termicznej
10 12 03	Cząstki i pyły
10 12 06	Zużyte formy
10 12 08	Wybrakowane wyroby ceramiczne, cegły, kafle i ceramika budowlana (po przeróbce termicznej)
16 11 04	Okładziny piecowe i materiały ogniotrwałe z procesów metalurgicznych inne niż wymienione w 16 11 03
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów

17 01 02	Gruz ceglany
ex 17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia (wykonane z ceramiki)
ex 17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych inne niż wymienione w 17 01 06
17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03
19 12 09	Minerały (np. piasek, kamienie)
20 02 02	Gleba i ziemia w tym kamienie

3.14. Zabytki i dobra kultury materialnej,

3.14.1. Zabytki nieruchome

W granicach obszaru objętego planem nie występują zabytki nieruchome (objęte wpisem do rejestru zabytków lub ujęte w gminnej ewidencji zabytków) - niezabudowane tereny są dotychczas użytkowane na cele górnictwa odkrywkowego oraz na cele rolnicze.

3.14.2. Zabytki archeologiczne

Zabytkiem archeologicznym jest zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem.

We wniosku WZN.5150.23.2016.WW z dnia 22 lutego 2016 r. Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków we Wrocławiu wskazał, że w wojewódzkiej ewidencji zabytków archeologicznych przedmiotowy obszar położony jest w zasięgu ujętego w pod numerem 4/10/82-26 AZP: grób ciałopalny z okresu wczesnego średniowiecza, osada z okresu wpływów rzymskich.

Szczegółowa analiza Karty Ewidencyjnej Stanowiska Archeologicznego (zaprowadzonej w roku 1982, na podstawie danych archiwalnych Muzeum Archeologicznego we Wrocławiu - mapy nr 2890) wykazała, że wzmiankowane stanowisko zlokalizowane jest poza obszarem objętym planem miejscowym, ok. 200 m na zachód od granic tego obszaru, w rejonie dawnego wyrobiska poeksploatacyjnego (na dz. nr 445/8, 451/2 dr i 446, AM1, obręb Zachowice).

Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w opisanym wyżej wniosku wniósł o ustanowienie strefy ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych dla całego obszaru objętego planem.

3.14.3. Dobra kultury materialnej

Na analizowanym obszarze nie występują dobra kultury materialnej.

4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu

4.1. Identyfikacja ustanowionych celów ochrony środowiska

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu dotyczą przede wszystkim następujących aspektów:

- ochrona środowiska we wszystkich jego aspektach, a w szczególności ochrona środowiska wodnego w zakresie związanym z ewentualnymi oddziaływaniami związanymi z prowadzeniem działalności wydobywczej metodą odkrywkową na wody podziemne (północna część obszaru objętego planem położona jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 319 „Subzbiornik Prochowice - Środa Śląska”, gromadzącego wody w trzeciorzędowych utworach porowych);
- ochrona przyrody, szczególnie w zakresie wynikającym z potrzeb realizacji celów ochronnych wyznaczonych dla obszaru parku krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”, w którego granicach położony jest w całości badany w prognozie obszar;
- ochrona krajobrazu w obrębie wyrobiska powstałego w wyniku odkrywkowego wydobywania kopaliny ze złoża „Zachowice”;

- gospodarowanie zasobami geologicznymi, szczególnie w zakresie ochrony zasobów kopalin w złożu „Zachowice”, prowadzenia prac geologicznych i wydobywania kopalin oraz eliminacji zagrożeń osuwiskami i ruchami masowymi ziemi;
- gospodarowanie odpadami, w szczególności odpadami wydobywczymi;
- ochrona gruntów rolnych.

Do najważniejszych aktów prawa na poziomie międzynarodowym i wspólnotowym, regulujących te zagadnienia należą:

- **raport Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju** (the World Commission on Environment and Development), tzw. "Komisji Brundtland" pt. "Nasza wspólna przyszłość" z dnia 11 grudnia 1987 r.

(Dokument zawiera fundamentalną definicję pojęcia „zrównoważonego rozwoju” [sustainable development] i zawiera szeroką polityczną koncepcję dotyczącą zrównoważonego rozwoju)

- przyjęty na konferencji "Środowisko i Rozwój" z inicjatywy ONZ w 1992 roku na II Konferencji w Rio de Janeiro dokument p.t.: „**Agenda 21**” (**Action Programme – Agenda 21**)

(Agenda 21 jest dokumentem programowym, który przedstawia sposób opracowania i wdrażania programów zrównoważonego rozwoju w życie lokalne. Polska wersja tego dokumentu znalazła się w opracowaniu "Dokumenty końcowe Konferencji Narodów Zjednoczonych Środowisko i Rozwój" z 1993 r.).

- **Konwencja o Dostępie do Informacji, Udziale Społeczeństwa w Podejmowaniu Decyzji oraz Dostępie do Sprawiedliwości w Sprawach Dotyczących Środowiska**, z dnia 25 czerwca 1998 r. podpisana w Aarhus, w Danii, podczas IV Paneuropejskiej Konferencji Ministrów Ochrony Środowiska.

(Polska ratyfikowała tę konwencję i weszła ona w życie 30 października 2001 r. Konwencja z Aarhus definiuje prawa człowieka do czystego środowiska oraz prawo do informacji, do udziału w podejmowaniu decyzji i dostępu do sądownictwa w ochronie środowiska, jako kluczowe elementy realizacji zasady zrównoważonego rozwoju)

W Polsce zasada zrównoważonego rozwoju zyskała rangę konstytucyjną – została zapisana w art. 5 konstytucji RP, a definicja zrównoważonego rozwoju znalazła się w ustawie Prawo Ochrony Środowiska.

- **Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory** (Dz. Urz. Unii Europejskiej Nr L 206 z dnia 22 lipca 1992 r.) – tzw. „Dyrektywa Siedliskowa”;

(Dyrektywa wskazuje ważne w skali europejskiej gatunki roślin i zwierząt oraz typy siedlisk przyrodniczych dla których państwa członkowskie UE zobowiązane są powołać obszary ich ochrony (obszary Natura 2000). Dyrektywa zawiera sześć załączników, określających m.in.: kryteria wyboru terenów kwalifikujących się do określenia jako tereny mające znaczenie dla Wspólnoty i wyznaczenia jako specjalne obszary ochrony, typy siedlisk naturalnych, gatunki roślin i zwierząt ważne dla Wspólnoty)

- **Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej** (Dz. Urz. Unii Europejskiej Nr PL L 327/1 z dnia 22 grudnia 2000 r.) – tzw. „Ramowa Dyrektywa Wodna”;

(Główny cel Ramowej Dyrektywy Wodnej to osiągnięcie "dobrego stanu wód" do 2015 r. Podstawowym zadaniem RDW jest zapewnienie obecnym i przyszłym pokoleniom dostępu do dobrej jakości wody oraz umożliwienie korzystania z wody na potrzeby m. in. przemysłu i rolnictwa, przy jednoczesnym zachowaniu i ochronie środowiska naturalnego)

- **Dyrektywa 2008/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy** (Dz. Urz. Unii Europejskiej Nr PL L 312/3 z dnia 22 listopada 2008 r.) – tzw. „Ramowa Dyrektywa Odpadowa” (tekst mający znaczenie dla EOG);

(Szczególną ideą dyrektywy jest tworzenie środków prawnych promujących ideę „społeczeństwa recyklingu”, dążącego do eliminacji wytwarzania odpadów i do wykorzystywania odpadów jako zasobów. Głównym celem każdej polityki w dziedzinie odpadów powinno być zmniejszenie negatywnych skutków wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi dla zdrowia ludzkiego i środowiska. Polityka dotycząca odpadów powinna również zmierzać do ograniczenia wykorzystania zasobów oraz sprzyjać praktycznemu zastosowaniu hierarchii postępowania z odpadami)

W bardziej ogólnym zakresie cele ochrony środowiska dotyczą zachowania standardów środowiska we wszystkich jego aspektach. Nowe podejście do prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska naturalnego Unia Europejska przyjęła w 2007 roku, rozpoczynając prace nad siedmioma tzw. **strategiami tematycznymi** dotyczącymi: ochrony gleb, pestycydów, zanieczyszczenia powietrza, środowiska morskiego, zapobiegania powstawaniu odpadów i ich recyklingu, zasobów naturalnych oraz środowiska miejskiego. Strategie te zostały przyjęte w latach 2005 i 2006.

Zagadnienie **hałasu w środowisku** jest złożone i regulowane w różnych jego aspektach przez szereg dyrektyw unijnych. W przypadku hałasu emitowanego przez pojazdy samochodowe jest to Dyrektywa Rady 70/157/EEC z dnia 6 lutego 1970 r. o *ujednoliceniu praw państw Wspólnoty dotyczących dopuszczalnego poziomu hałasu i układu wydechowego pojazdów motorowych* (Dz. Urz. Unii Europejskiej Nr L 42 z dnia 23 lutego 1970, str. 16., wraz z późniejszymi dyrektywami uzupełniającymi i dostosowującymi). Istotne znaczenie ma także Dyrektywa 2000/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 maja 2000 r. w *sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń* (Dz. Urz. Unii Europejskiej Nr L 162 z dnia 3 lipca 2000 r.) - *Polskie wydanie specjalne: Rozdział 13 Tom 25 P. 287 – 364.*

Podobnie jest w przypadku standardów przewidzianych dla **środowiska atmosferycznego** – różne aspekty ochrony tego komponentu środowiska regulowane są przez odrębne dyrektywy. W zakresie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych (stężenia zanieczyszczenia w powietrzu) kluczowe znaczenie ma ramowa Dyrektywa Rady 96/62/WE z dnia 27 września 1996 r. w *sprawie oceny i zarządzania jakością powietrza* (Dz. Urz. Unii Europejskiej Nr PL L 0062 z dnia 20 listopada 2003 r.) oraz dyrektywy pochodne.

Odnosnie **gospodarowania zasobami geologicznymi oraz prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin**, prawodawstwo Wspólnoty Europejskiej jest również regulowane przez szereg odrębnych dyrektyw, które koncentrują się przede wszystkim na warunkach bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników w zakładach górniczych, a także składowania odpadów. Do najważniejszych należą:

- Dyrektywa Rady 92/104/EEG z dnia 3 grudnia 1992 r. w *sprawie minimalnych wymagań w zakresie poprawy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników odkrywkowego i podziemnego przemysłu wydobywczego* (dwunasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EEG) (Dz. Urz. Unii Europejskiej Nr L 404 z dnia 31 grudnia 1992 r., str. 10, z późn. zm.; Dz. Urz. Unii Europejskiej - Polskie wydanie specjalne rozdz. 5, t. 2, str. 134, z późn. zm.);
- Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w *sprawie składowania odpadów* (Dz. Urz. Unii Europejskiej Nr L 182 z dnia 16 lipca 1999, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. Unii Europejskiej - Polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t. 4, str. 228, z późn. zm.).

Strategia ochrony gleby została przyjęta 22 września 2006 r. i dotyczy różnorodnych zagrożeń oraz tworzy wspólne ramy dla przedsięwzięć ochronnych. Jej celem jest powstrzymanie i odwrócenie procesów degradacji, zagwarantowanie korzystania ze zdrowej gleby, zdolnej do wspierania ekosystemów zapewniających odpowiednie warunki dla życia człowieka i jego działalności gospodarczej. W ramach szóstego programu działań na rzecz ochrony środowiska (6EAP) Komisja Europejska prowadzi prace zmierzające do przyjęcia tzw. **Ramowej Dyrektywy Glebowej**. 22 września 2006 r. Komisja Europejska opublikowała Komunikat dotyczący europejskiej strategii tematycznej w dziedzinie ochrony gleby oraz projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiający ramy dla ochrony gleby oraz zmieniający dotychczasową dyrektywę 2004/35/WE.

Do najważniejszych dokumentów określających cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym należy „*Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 perspektywą do roku 2016*” (Warszawa, 2008). Celem krajowej polityki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego jest kreowanie działań, które zapewnią będą realizację zrównoważonego rozwoju na obszarze kraju. Planowane działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety w skali Unii Europejskiej i cel 6. Wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego (Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. – Dz. Urz. UE z 2002 r. Nr L 242/1). Zgodnie z ostatnim przeglądem wspólnotowej polityki ochrony środowiska do najważniejszych wyzwań należy zaliczyć:

- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju;
- przystosowanie do zmian klimatu;
- ochrona różnorodności biologicznej.

Rozdział 3 „*Polityki ekologicznej państwa (..)*” p.t.: „*Ochrona zasobów naturalnych*” wskazuje m.in. następujące kierunki działań:

ochrona przyrody:

- zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym), wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną;
- egzekwowanie wymogów ochrony przyrody w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- kontynuacja tworzenia krajowej sieci obszarów chronionych uwzględniająca utworzenie nowych parków narodowych, rezerwatów, parków krajobrazowych oraz powstanie form i obiektów ochrony przyrody; w systemie ochrony przyrody należy także uwzględnić korzyści ekologiczne, jako miejsca dopełniające obszarową formę ochrony przyrody,

ochrona powierzchni ziemi:

- rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego,
- przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenne,
- zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, przywracając im funkcję przyrodniczą, rekreacyjną lub rolniczą.

gospodarowanie zasobami geologicznymi:

- doskonalenie prawodawstwa dotyczącego ochrony zasobów kopalin i wód podziemnych,
- ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin,
- eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalin,
- wzmocnienie ochrony niezagospodarowanych złóż kopalin w procesie planowania przestrzennego,
- ułatwienia dla przedsiębiorstw prowadzących prace poszukiwawczo-rozpoznawcze przez uchwalenie nowego prawa geologicznego i górniczego,
- ułatwienia w dostępie do map i danych geologicznych,
- uzupełnienia mapy geośrodowiskowej Polski w skali 1:50 000 o nowe warstwy tematyczne,
- tworzenie stanowisk dokumentacyjnych i geoparków w celu prawnej ochrony dziedzictwa geologicznego Polski oraz inwentaryzacja stanowisk geologicznych i utworzenie ich centralnego rejestru,
- zakończenie prac nad systemem osłony przeciwośuwiskowej SOPO i utworzenie centralnego rejestru osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

4.2. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń planu

Wydobywanie surowców mineralnych wywołuje konflikty z innymi sposobami użytkowania terenu, oraz stwarza zagrożenia dla zasobów i walorów środowiska w ich otoczeniu. Ponieważ górnictwo odkrywkowe jest źródłem konfliktów i zagrożeń środowiskowych o mniejszej lub większej skali, konieczne są działania ograniczające skalę tych konfliktów lub eliminujące je w całości. Konflikty i zagrożenia występują w następujących relacjach:

- zasoby surowcowe a osadnictwo (zabudowa wsi Zachowice);

- zasoby surowcowe a chronione kompleksy gruntów rolnych stanowiących użytki klasy bonitacyjnej III;
- zasoby surowcowe a cele ochrony obszaru parku krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”;
- zasoby surowcowe a warunki hydrogeologiczne i stan wód powierzchniowych (wpływ eksploatacji węglanej na poziom i stan wód podziemnych (w szczególności zasobów GZWP Nr 319 „Subziornik Prochowice - Środa Śląska”, w którego zasięgu znajduje się północna część obszaru objętego planem);
- zasoby surowcowe a degradacja i dewastacja powierzchni ziemi, wywołana eksploatacją węglaną (długookresowa utrata rolniczych zdolności produkcyjnych).

W celu dokonania właściwej identyfikacji problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla rejonu złoża „Zachowice”*, należy rozdzielić fazę realizacyjną planu na dwa zasadnicze etapy:

ETAP I – związany z rozpoczęciem działalności górniczej w zakresie wydobywania kruszywa naturalnego ze złoża „Zachowice” metodą odkrywkową – w granicach wynikających z udzielonych koncesji;

ETAP II – obejmujący proces rekultywacyjny prowadzony sukcesywnie z postępowaniem robót górniczych (w możliwym do wykonania zakresie) oraz po całkowitym zakończeniu działalności górniczej.

Najistotniejszymi problemami ochrony środowiska, istotnymi z punktu widzenia realizacji ustaleń ocenianego projektu planu miejscowego na ETAPIE I są niekorzystne oddziaływania wynikające z prowadzonej działalności górniczej, obejmujące:

- emisję pyłów, spalin, hałasu i wibracji związanych z wydobywaniem i transportem kopaliny;
- przekształcenie powierzchni terenu w wyniku utworzenia wyrobiska górniczego oraz lokalizacji infrastruktury towarzyszącej kopalni.

Na obecnym etapie udokumentowane zostały jedynie granice i zasoby złoża, jednak nie ustanowiono dotychczas granic obszaru i terenu górniczego (w wyeksploatowanej i obecnie rekultywowanej w kierunku rolniczym części złoża „Zachowice”, granice terenu górniczego „Zachowice I” oraz obszaru górniczego „Zachowice I” zostały zniesione decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr 7/WE/2016 stwierdzającą wygaśnięcie koncesji).

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie *Prawo geologiczne i górnicze*, obszarem górniczym jest przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji. Należy przypuszczać, że granice obszaru górniczego będą pokrywać się z granicami udokumentowanego złoża zalegającego na działkach nr 196, 197 i 198 (część działki), lub będą zbliżone do tych granic. Dodatkowo należy uwzględnić oddziaływania związane z transportem wydobytej kopaliny (w bezpośrednim sąsiedztwie dróg, przez które będzie prowadzony taki transport).

Terenem górniczym jest natomiast przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego. Biorąc pod uwagę zakładany sposób wydobywania kopaliny ze złoża (metoda urabiania mechanicznego, bez użycia techniki strzałowej), zasięg szkodliwego wpływu robót górniczych zakładu górniczego będzie niewielki, a co za tym idzie – przebieg ewentualnych granic terenu górniczego będzie prawdopodobnie zbliżony do granic obszaru górniczego.

Odrębny temat stanowi transport kołowy wydobytej kopaliny i surowca powstałego z jej przetworzenia. Oceniany plan miejscowy ustala jedynie, że powiązania obszaru objętego planem z zewnętrznym układem komunikacyjnym odbywać się będą poprzez drogi bezpośrednio przyległe do granic tego obszaru (jedynie w południowej części obszaru objętego planem przebiega fragment istniejącej drogi gruntowej). Plan nie precyzuje, któredy przebiegać będzie trasa przejazdu pojazdów transportujących asortymenty z kopalni. Wynika to bezpośrednio z faktu przyjęcia granic planu w uchwale Nr VI/46/15 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 26 marca 2015 r. - oceniany plan nie może zawierać regulacji odnoszących się do obiektów lub obszarów położonych poza wyznaczonymi granicami planu. Zasada taka wynika z przepisu art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Tezę tą potwierdzają liczne orzeczenia nadzorcze Wojewody Dolnośląskiego oraz wyroki Sądów Administracyjnych.

Biorąc pod uwagę powyższe, niniejsza prognoza nie może się bezpośrednio odnieść do kwestii oddziaływania transportu kopalnianego. Można jednak w ogólnych założeniach przyjąć, że oddziaływanie na środowisko transportu kopalnianego będzie ściśle związane z częstotliwością przewozu ładunków pojazdami ciężarowymi. Ze względu na cykliczny charakter, przewiduje się długoterminowe oddziaływanie skumulowane oraz nie wyklucza się wystąpienia oddziaływania wtórnego, pośredniego, przy założeniu, że może ono występować jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie drogi.

Pojazdy samochodowe w ruchu emitują gazy spalinowe, wytwarzają pyły powstające na skutek ścierania okładzin hamulców oraz opon na nawierzchni drogowej. W wyniku spalania paliwa dostają się do atmosfery zanieczyszczenia gazowe, głównie: dwutlenek węgla, tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, aldehydy, tlenki siarki. Powstające pyły zawierają związki ołowiu, kadmu, niklu, miedzi, a także wyższe węglowodory aromatyczne. Zanieczyszczenia komunikacyjne są w znacznym stopniu deponowane jedynie w niewielkiej odległości od źródła (drogi). Transportowi ciężkiemu z kopalni towarzyszy także hałas i wibracje, które mogą stanowić źródło uciążliwości i zagrożeń dla ludzi i zwierząt oraz zabudowy zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie drogi, która będzie prowadzony transport.

Dodatkowymi zagrożeniami związanymi z drogowym transportem ciężarowym jest pylenie i rozrzut asortymentów z ładunku. Istotne znaczenie ma rodzaj i stan nawierzchni, po której będą się poruszać pojazdy. W przypadku nawierzchni szutrowych czy też dróg gruntowych wystąpi dodatkowo problem unoszenia się pyłu wzbudzonego przez przejeżdżające pojazdy (szczególnie w okresie suchym). Nawierzchnie brukowe oraz uszkodzone na znacznej powierzchni nawierzchnie asfaltowe podnoszą poziom zagrożenia hałasem i wibracjami, dodatkowo mogą powodować osypywanie się i wypadanie asortymentów kopalnianych ze skrzyni ładunkowej (załadowniczej) w trakcie ich transportu. Optymalne są natomiast drogi o trwałej i odpornej nawierzchni (asfalt, beton), przystosowane do przejazdu pojazdów o dużym tonażu, przebiegające w miarę możliwości poza terenami zabudowanymi.

Wskazane powyżej uciążliwości i zagrożenia są ściśle powiązane z ilością wydobywanej i przetwarzanej kopaliny, częstotliwością jej przewozu (wynikającą z możliwości załadunkowych stosowanych w tym celu pojazdów), doboru tras transportu oraz ich stanu technicznego.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko wynikającego z przejazdu pojazdów transportujących asortymenty z kopalni, zaleca się:

- prowadzenie transportu wydobytej kopaliny oraz surowców powstałych z jej przetworzenia z dala od skupisk zabudowy;
- zabezpieczanie ładunku pojazdów transportujących asortymenty wywożone z kopalni przed pyleniem, osypywaniem się i wypadaniem ze skrzyni ładunkowej (załadowniczej) w trakcie jazdy, np. przez zastosowanie odpowiednich plandek lub siatek mocujących i osłaniających ładunek;
- zapobieganie pyleniu poprzez zraszanie (w miarę wystąpienia takich potrzeb) dróg transportu kopalnianego, szczególnie w okresie suchym-letnim.

Wszystkie opisane wyżej uciążliwości całkowicie zanikną po zakończeniu działalności wydobywczej. Docelowa rekultywacja wyrobiska (po zakończeniu eksploatacji) przywróci pierwotne walory krajobrazowe (odtworzenie powierzchni terenu w nawiązaniu do rzędnych terenów nieprzekształconych) oraz rolnicze (odtworzenie warstwy urodzajnej gleby).

4.3. Sposoby, w jakich cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione w ocenianym planie

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla rejonu złoża „Zachowice” uwzględnia cele i inne problemy środowiska w następujący sposób:

adres	ustalenia planu
§ 5 uchwały	Zasady ochrony i kształtowania ładunku przestrzennego – obowiązuje odtworzenie powierzchni terenów niekorzystnie przekształconych w wyniku wydobywania kopaliny ze złoża „Zachowice” w nawiązaniu do rzędnych otaczających wyrobisko poeksploatacyjne terenów nieprzekształconych lub do rzędnych terenów wcześniej odtworzonych w zakończonym procesie rekultywacji terenów po działalności górniczej.
§ 6 uchwały	Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego: 1) obowiązuje utrzymanie poziomu emisji substancji i energii wprowadzonych bezpośrednio lub pośrednio w wyniku działalności człowieka do wód, powietrza, gleby lub ziemi, takich jak: hałas, wibracje, gazy, pyły, substancje złowne, ścieki, niejonizujące promieniowanie

	elektromagnetyczne – na poziomie nie wyższym niż określony w przepisach odrębnych; 2) szkodliwy wpływ robót górniczych nie może przekraczać granic wyznaczonego w koncesji terenu górniczego; 3) obowiązuje selektywne zdejmowanie warstwy gleby urodzajnej, przy uwzględnieniu warunków przyrodniczych oraz dostępnej techniki, i deponowanie jej w celu późniejszego wykorzystania w procesie rekultywacji terenów po działalności górniczej; 4) północna część terenów R i PG (R), zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu, położona jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 319 „Subzbiornik Prochowice – Środa Śląska”, w granicach którego obowiązuje: a) zakaz gospodarowania odpadami w zakresie ich przetwarzania i składowania, z zastrzeżeniem pkt 5; b) zakaz wprowadzania ścieków i komunalnych osadów ściekowych do wód i do ziemi, w tym stosowania komunalnych osadów ściekowych do użytkowania terenów rolniczych oraz do rekultywacji terenów po działalności górniczej, c) stosowanie rozwiązań technologicznych zapewniających izolację wód podziemnych przed zanieczyszczeniami; 5) zakaz, o którym mowa w pkt 4 lit. a, nie dotyczy terenu PG (R) w zakresie: a) zwałowania na tymczasowych i wewnętrznych zwałowiskach oraz wypełnienia wyrobisk poeksploatacyjnych w procesach rekultywacji terenów po działalności górniczej, b) czasowego przetrzymywania lub gromadzenia odpadów powstałych w wyniku działalności wytwórcy odpadu – przed transportem tych odpadów do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania, zgodnie z przepisami odrębnymi.
§ 6 uchwały	Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej: wyznacza się strefę ochrony konserwatorskiej – zabytków archeologicznych, obejmującą cały obszar objęty planem, w granicach której: a) przedmiotem ochrony są zabytki archeologiczne, b) dla inwestycji związanych z pracami ziemnymi wymagane jest prowadzenie badań archeologicznych zgodnie z przepisami ustawy o zabytkach i opiece nad zabytkami;
§ 9 uchwały	Zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenów: 1)...zabudowę dopuszcza się wyłącznie w granicach terenu PG (R), przy uwzględnieniu ustaleń § 13, na następujących warunkach: a) ustala się wskaźniki zagospodarowania terenu (w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej): - intensywność zabudowy w przedziale 0,00 – 0,1, - maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy: 0,1, - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 0% w okresie do zakończenia wydobywania kopaliny ze złoża (dopuszcza się przekształcenie całej powierzchni terenu) oraz 95% po całkowitym zakończeniu wydobywania kopaliny ze złoża i przeprowadzeniu rekultywacji terenów po działalności górniczej, b) ustala się maksymalna wysokość zabudowy wynoszącą 9 m,
§ 10 uchwały	Granice obszarów wymagających przekształceń lub rekultywacji: 1) ustala się granice obszarów wymagających przekształceń lub rekultywacji tożsame z liniami rozgraniczającymi terenów R oraz PG (R); 2) w granicach obszarów, o których mowa w pkt 1: a) określa się rolniczy kierunek rekultywacji terenów po działalności górniczej, b) obowiązuje prowadzenie rekultywacji terenów po działalności górniczej: - na terenie R – rekultywacji docelowej, po całkowitym zakończeniu wydobywania kopaliny ze złoża, - na terenie PG (R) – rekultywacji bieżącej, w zakresie możliwym do realizacji w związku z postępowaniem robót górniczych oraz docelowej, po całkowitym zakończeniu wydobywania kopaliny ze złoża, c) do wypełnienia terenów niekorzystnie przekształconych (wyrobisk poeksploatacyjnych) dopuszcza się wykorzystanie: - mas ziemnych i skalnych przemieszczanych i zagospodarowywanych w związku udostępnianiem złoża oraz z wydobywaniem kopaliny z tego złoża, - odpadów wydobywczych obojętnych oraz innych niż niebezpieczne, pochodzących z poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania, przeróbki i magazynowania kopaliny ze złoża, - pozyskanych przez przedsiębiorcę mas ziemnych i skalnych, odpadów wydobywczych oraz innych odpadów, które zostały dopuszczone do wykorzystania jako wypełnienie terenów niekorzystnie przekształconych w procesach odzysku odpadów – zgodnie z przepisami odrębnymi, d) warstwę powierzchniową terenu o grubości do 1 m należy formować z wykorzystaniem zdjętej znad złoża i zdeponowanej gleby urodzajnej, w sposób zapewniający odbudowanie rolniczych zdolności produkcyjnych gruntów.
§ 11 uchwały	Granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów: 1) uwzględnia się, zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu, granice udokumentowanego złoża

	kruszywa naturalnego „Zachowice”, zgodnie z zatwierdzonymi dokumentacjami geologicznymi, którego zasoby podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopaliny; 2) uwzględnić się położenie całości obszaru objętego planem w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”, dla którego obowiązują przepisy rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”, wydane na podstawie ustawy o ochronie przyrody; 3) uwzględnić się granice jednostek planistycznych gospodarowania wodami ustalenia wynikające z „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry: a) jednolitych części wód powierzchniowych: - JCWP „Bystrzyca od zbiornika Mietków do Strzegomki”, o kodzie PLRW60002013479, która stanowi część scalonej części wód „Bystrzyca od zbiornika Mietków włącznie do Strzegomki” o kodzie SO0808, - JCWP „Czarna Woda od Potoku Sulistrowickiego do Bystrzycy” o kodzie PLRW60001913469, która stanowi część scalonej części wód Czarna Woda o kodzie SO0809, b) jednolitej części wód podziemnych JCWPd Nr 108, o kodzie PLGW6000108;
§ 13 uchwały	Szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy: 1) na terenie PG (R): a) zakazuje się lokalizacji zabudowy wewnątrz wyrobiska górniczego, b) nie zachodzi potrzeba wyznaczenia filarów ochronnych w złożu „Zachowice” – z uwagi na brak występowania obiektów lub obszarów wymagających ochrony, c) obowiązuje stosowanie pasów ochronnych wyrobisk odkrywkowych zgodnie z Polską Normą PN-G-02100; 2) na terenie R ustala się zakaz zabudowy obejmujący: zabudowę zagrodową, inne budynki i urządzenia służące produkcji rolniczej oraz przetwórstwu rolno-spożywczemu, w tym produkcji rolniczej uznanej za dział specjalny, a także budowle rolnicze w rozumieniu przepisów odrębnych; 3) na terenie KDD ustala się zakaz zabudowy rozumiany jako zakaz wznoszenia budynków.
§ 14 ust. 2 uchwały	Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej: 1) ustala się zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci rozdzielczej (dystrybucyjnej) o maksymalnym napięciu do 20 kV lub z indywidualnych agregatów prądotwórczych (generatorów prądu), przy czym dopuszcza się wykorzystanie energii elektrycznej ze źródeł, o których mowa w pkt 2; 2) dopuszcza się rozmieszczanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW, przy czym zakazuje się rozmieszczania urządzeń wytwarzających energię z wykorzystaniem siły wiatru (turbiny wiatrowe); 3) ustala się zaopatrzenie w energię cieplną z indywidualnych źródeł o wysokiej sprawności grzewczej i niskim poziomie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, przy czym na działce budowlanej dopuszcza się lokalizację zbiornika na paliwo gazowe lub olej opałowy, jak również wykorzystanie energii cieplnej ze źródeł, o których mowa w pkt 2; 4) ustala się zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej lub dostarczanie wody w przeznaczonych do tego celu zbiornikach; 5) ustala się odprowadzenie ścieków bytowych: a) w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w indywidualną oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych, b) z wykorzystaniem mobilnych systemów sanitarnych – przenośnych kabin, przyczep lub kontenerów sanitarnych wyposażonych w szczelne zbiorniki na nieczystości ciekłe; 6) wody opadowe, roztopowe, gruntowe i kopalniane należy odprowadzać zgodnie z przepisami odrębnymi, przy czym dopuszcza się wykorzystanie tych wód do celów technologicznych.
§ 15 uchwały	Sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów: 1) na terenie PG (R): a) dopuszcza się tworzenie zwałowisk tymczasowych na przedpolu wyrobiska górniczego (w ejonie wkopu udostępniającego) lub na obrzeżu tego wyrobiska – nie dłużej niż 10 lat od dnia zatwierdzenia planu ruchu zakładu górniczego, b) obowiązuje likwidacja wszelkich obiektów, urządzeń i instalacji zakładu górniczego nie później niż 5 lat od dnia likwidacji zakładu górniczego;

Biorąc pod uwagę powyższe zestawienie, można stwierdzić, że w ustaleniach planu przewidziano niezbędne nakazy, zakazy, ograniczenia i dopuszczenia w zagospodarowaniu terenu, gwarantujące zachowanie standardów środowiska i ochronę obiektów i obszarów wymagających takiej ochrony.

5. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA

5.1. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w wyniku realizacji ustaleń planu

W wyniku realizacji postanowień *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla rejonu złoża „Zachowice”*, przewiduje się wystąpienie zmian stanu środowiska.

Poniżej scharakteryzowano wyznaczone w projekcie planu sposoby przeznaczenia terenów oraz związane z nimi, prognozowane kierunki zmian stanu środowiska:

R - teren rolniczy

Realizacja ustaleń planu będzie miała charakter neutralny.

Teren obejmujący dz. nr 198 (część), 199 i 200. Aktualnie w granicach terenu oznaczonego symbolem „R” grunty mają charakter częściowo poeksploatacyjny (są obecnie w zaawansowanej fazie rekultywacji w kierunku rolnym, zgodnie z: „Projektem rekultywacji terenów poeksploatacyjnych złoża kruszywa naturalnego „Zachowice”, decyzją Starosty Powiatu Wrocławskiego SP.GN.6122.9.2012.2013.MPB z dnia 21 stycznia 2013 r. na rekultywację terenów poeksploatacyjnych złoża kruszywa naturalnego „Zachowice” oraz decyzją Nr O 47/2013 Marszałka Województwa Dolnośląskiego DOW-S-V.7244.5.2013.MK z dnia 22 marca 2013 r. zezwalającą na Wypełnienie terenów niekorzystnie przekształconych odpadami innymi niż niebezpieczne, przetwarzanymi w procesie odzysku odpadów R5) W pozostałej części grunty są użytkowane rolniczo (jako grunty orne).

Przewiduje się, że docelowa rekultywacja terenu, polegająca na wypełnieniu wyrobisk górniczych oraz nawiezieniu warstwy urodzajnej gleby (odtworzeniu ukształtowania terenu w nawiązaniu do rzędnych przyległych terenów nieprzekształconych), gwarantuje odbudowę zdolności produkcyjnych gruntów rolnych oraz przywrócenie pierwotnych cech krajobrazu. Zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, rekultywacja gruntów powinna zostać zakończona najpóźniej w terminie do 5 lat od zaprzestania działalności górniczej.

W ocenianym planie wskazano przeznaczenie terenu - grunty rolne w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (a więc zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 8 cytowanej ustawy, także grunty zrekultywowane dla potrzeb rolnictwa). W projekcie planu dla terenu „R” ustalono zakaz zabudowy obejmujący zabudowę zagrodową, inne budynki i urządzenia służące produkcji rolniczej oraz przetwórstwu rolno-spożywczemu, w tym produkcji rolniczej uznanej za dział specjalny, a także budowle rolnicze w rozumieniu przepisów odrębnych).

Sposób przeznaczenia terenu określony w ocenianym planie jest analogiczny do pierwotnego (sposobu użytkowania gruntów z okresu przed rozpoczęciem eksploatacji kopaliny ze złoża „Zachowice”).

PG (R) - teren wydobywania kopaliny ze złoża oraz teren powydobywczy, zrekultywowany dla potrzeb rolnictwa

Realizacja ustaleń planu przejściowo wywoła niekorzystne zmiany stanu środowiska (w fazie eksploatacji). Docelowo (po przeprowadzeniu rekultywacji) będzie na miała charakter neutralny.

Teren obejmujący dz. nr 196, 197 i 198 (część). Aktualnie w granicach terenu oznaczonego symbolem „PG (R)” grunty mają charakter rolniczy (niezabudowane grunty orne).

W ocenianym planie wskazano przeznaczenie terenu „PG (R)” - teren wydobywania kopaliny ze złoża oraz teren powydobywczy, zrekultywowany dla potrzeb rolnictwa. W granicach terenu przewiduje się działalność wydobywczą polegającą na wydobywaniu kruszywa naturalnego ze złoża „Zachowice” metodą odkrywkową, z zastosowaniem urobku mechanicznego (bez zastosowania techniki strzałowej). Istotnym uwarunkowaniem dla eksploatacji kopaliny jest położenie obszaru objętego planem w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”. Na obszarze parku krajobrazowego obowiązuje zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (który nie dotyczy przedsięwzięć polegających na pozyskiwaniu dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, a także minerałów na powierzchni mniejszej niż 25 ha, jeżeli przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę parku). Biorąc pod uwagę, że dla zakończonej eksploatacji złoża „Zachowice” na dz. nr 198 (część), 199 i 200 Burmistrz Miasta i Gminy w Kątach Wrocławskich ustalił środowiskowe uwarunkowania, stwierdzając brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (w decyzji nie nałożono na Przedsiębiorcę obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, jak również postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko) - przewiduje się analogiczne warunki dla kontynuacji eksploatacji złoża „Zachowice” w granicach dz. nr 196, 197 i 198 (część).

Obszar objęty planem położony jest częściowo (północna część) w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 319 „Subzbiornik Prochowice - Środa Śląska”, gromadzącego wody w trzyczęściowych utworach porowych oraz w całości w granicach jednolitej części wód podziemnych JCWPd Nr 114, o kodzie PLGW6220114 (do roku 2015) / JCWPd Nr 108, o kodzie PLGW6000108 (aktualny kod). Jednostka charakteryzuje się dobrym stanem i została oceniona jako niezagrożona. W związku z eksploatacją nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na środowisko wodne - eksploatacja będzie prowadzona powyżej ciągłej warstwy wodonośnej, w niezawodnym wyrobisku.

Źródłami potencjalnych zagrożeń dla środowiska będą przede wszystkim: degradacja gruntów, przekształcenia krajobrazu i powierzchni ziemi (wyrobisko górnicze, zwałowiska), wyłączenie z produkcji rolnej

gruntów, emisja niezorganizowana (emisja zanieczyszczeń ze spalania paliw w silnikach spalinowych sprzętu transportowego, takiego jak: koparki, ładowarki i samochody ciężarowe).

Przewiduje się, że docelowa rekultywacja terenu, polegająca na wypełnieniu wyrobisk górniczych oraz nawiezieniu warstwy urodzajnej gleby (odtworzeniu ukształtowania terenu w nawiązaniu do rzędnych przyległych terenów nieprzekształconych), gwarantuje odbudowę zdolności produkcyjnych gruntów rolnych oraz przywrócenie pierwotnych cech krajobrazu. Zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, rekultywacja gruntów powinna zostać zakończona najpóźniej w terminie do 5 lat od zaprzestania działalności górniczej.

Rodzaj oddziaływania na środowisko:

negatywny (o stosunkowo dużym stopniu natężenia i uciążliwości), bezpośredni i pośredni, średnioterminowy (z uwagi na stosunkowo niewielkie bilansowe zasoby geologiczne złoża i jego niewielką powierzchnię), po zakończeniu działalności wydobywczej i zrehabilitowaniu terenów zanikających.

5.1.1. Przewidywane, znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Obszar objęty projektem *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla rejonu złoża „Zachowice”*, położony jest poza ustanowionymi obszarami ochrony należącymi do sieci Natura 2000.

Najbliższy obszar należący do sieci Natura 2000 położony jest ok. 640 m na zachód od granic obszaru objętego planem. Jest to specjalny obszar ochrony „Przeplatki nad Bystrycą” (PLH020055). Zgodnie ze „Standardowym formularzem danych” jest to obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, położony w dorzeczu rzeki Odry, w zlewni rzeki Bystrzycy. Obszar „Przeplatki nad Bystrycą” posiada powiązanie z Parkiem Krajobrazowym „Dolina Bystrzycy”, na którego obszarze położony jest cały obszar objęty ustaleniami planu.

Do najistotniejszych czynników, które potencjalnie mogłyby oddziaływać na zasoby przyrodnicze obszaru Natura 2000 „Przeplatki nad Bystrycą” i Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”, związanymi bezpośrednio z realizacją planu, należą zmiany stosunków wodnych, w szczególności wytworzenie tzw. „leja depresyjnego” w wyniku odpompowywania wody z wyrobiska i związanej z tym możliwości obniżania zwierciadła wód gruntowych w zakresie powodującym osuszanie przyległych terenów i związane z tym zagrożenie dla flory obszaru chronionego. Ponieważ eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża „Zachowice” będzie prowadzona powyżej ciągłej warstwy wodonośnej, w niezawodnionym wyrobisku (nie będzie zachodzić potrzeba odwadniania wyrobiska, a co za tym idzie - nie zostanie wytworzony lej depresji).

W planie ustanowiono ponadto zakaz lokalizacji instalacji wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru. Oznacza to całkowite wyeliminowanie możliwości lokalizowania turbin wiatrowych (zarówno tzw. małych elektrowni wiatrowych, jak i farm wiatrowych).

Na etapie udostępniania złoża „Zachowice” do eksploatacji oraz w czasie prac wydobywczych wystąpią w granicach obszaru objętego planem uciążliwości związane z ruchem zakładu górniczego (praca maszyn i urządzeń wydobywczych, zakładu przeróbczego, pojazdów transportujących, przemieszczających i zwałujących nadkład, kopalinę, produkty uzyskane z przeróbki tej kopaliny oraz ew. odpady wydobywcze neutralne oraz inne niż niebezpieczne). Prace te będą wykonywane docelowo w obrębie wyrobiska górniczego i na jego obrzeżu, co w znacznym stopniu ograniczy propagację hałasu i pylenia. Wszelki szkodliwy wpływ robót górniczych zakładu górniczego musi, zgodnie z przepisami ustawy prawo geologiczne i górnicze oraz postanowieniami oceniającego planu, zawierać się w granicach wyznaczonego terenu górniczego.

W projekcie planu ustalono również obowiązek stosowania pasów ochronnych wyrobisk odkrywkowych zgodnie z Polską Normą PN-G-02100. Pas ochronny obejmuje pas terenu położony między górnym bezpiecznym obrzeżem wyrobiska a linia ograniczającą obiekt lub teren chroniony od strony wyrobiska. Norma określa m.in. szerokość pasa ochronnego na nie mniejszą niż:

- 6 m od terenów nienależących do użytkowników wyrobiska;
- 6 m od użytków leśnych, lecz nie mniejszą niż docelowa wysokość drzew;
- 50 m od cieków i zbiorników wodnych obwałowanych o naturalnym charakterze przepływu (licząc od odpowietrznej podstawy wału);

- 50 m od cieków wodnych nieobwałowanych (licząc od granicy zalewu przy przepływie najbardziej miarodajnym);
- 50 m od naturalnych i sztucznych otwartych zbiorników wodnych nieobwałowanych (licząc od linii zasięgu wody przy największym możliwym spiętrzeniu).

W granicach obszaru objętego planem ani w jego bezpośrednim otoczeniu nie występują wody powierzchniowe. Najbliższymi ciekami wodnymi są:

- rzeka *Bystrzyca* (przepływająca w odległości ok. 1,3 km na zachód od granic badanego obszaru);
- rzeka *Czarna Woda* (przepływająca w odległości ok. 1,6 km na północny wschód od granic badanego obszaru).

Analizowany obszar położony jest poza granicami obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

W związku z powyższym ocenia się, że realizacja postanowień planu nie będzie wiązała się z oddziaływaniem na cele i przedmiot ochrony specjalnego obszaru ochrony „*Przeplatki nad Bystrzycą*” (PLH020055), jak również na integralność tego obszaru. W granicach obszaru objętego planem nie występują siedliska przyrodnicze oraz gatunki fauny i flory stanowiące cele i przedmiot ochrony SOO. Nie przewiduje się również możliwości wystąpienia znaczącego oddziaływania na przyrodę Parku Krajobrazowego „*Dolina Bystrzycy*”.

5.1.2. Przewidywane, znaczące oddziaływania na różnorodność biologiczną

Różnorodność biologiczna to zróżnicowanie wszystkich żywych organizmów występujących w obrębie ekosystemów oraz w zespołach ekologicznych, których są częścią. W celu ochrony bioróżnorodności konieczne jest przewidywanie, zapobieganie oraz zwalczanie przyczyn zmniejszania się lub jej zanikania. Ubożenie bioróżnorodności wyraża się poprzez utratę siedlisk, wymieranie gatunków oraz zmniejszanie zróżnicowania genowego w populacjach.

W granicach obszaru, przewidzianego do objęcia powierzchniowym wydobywaniem kruszywa naturalnego nie udokumentowano występowania gatunków zwierząt, roślin, grzybów objętych ochroną prawną (częściową bądź całkowitą), jak również ginących lub rzadkich. Nie stwierdzono także występowania rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie, będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

Jak opisano to szerzej w rozdziale 3.2. prognozy, obszar objęty prognozą położony jest w obrębie gruntów użytkowanych rolniczo. Tereny rolne cechuje niska bioróżnorodność. Na opisywanych użytkach rolnych uprawy mają charakter monokulturowy. Takie monokultury stwarzają specyficzne warunki rozwoju fauny. Zoocenoza obszaru jest uboga i pospolita.

Biorąc pod uwagę powyższe, w związku z realizacją ustaleń analizowanego projektu planu miejscowego nie przewiduje się wystąpienia znaczącego oddziaływania na różnorodność biologiczną analizowanego obszaru. Ogólny stan metapopulacji gatunków istotnych nie ulegnie zmianie.

Wszelkie negatywne oddziaływania związane z działalnością górniczą będą występowały do czasu zakończenia eksploatacji kruszywa naturalnego na omawianym obszarze. Na obecnym etapie koncesja na wydobywanie kopaliny nie została jeszcze udzielona, ale oceniając wielkość zasobów złoża i jego niewielką powierzchnię, ewentualne oddziaływania związane z działalnością górniczą należy zakwalifikować do krótko i średniookresowych.

Docelowo, po zakończeniu eksploatacji i przeprowadzeniu procesu rekultywacyjnego terenów powydobywczych (w kierunku rolniczym) należy oczekiwać pozytywnych rezultatów w postaci odbudowy pierwotnego ukształtowania terenów oraz odtworzenia rolniczych zdolności produkcyjnych gruntów.

5.1.3. Przewidywane, znaczące oddziaływania na ludzi

Wpływ na zdrowie ludzi działalności wydobywczej polegającej na wydobywaniu kruszywa naturalnego ze złoża „Zachowice” metodą odkrywkową (urobek mechaniczny z niezawodnionego złoża), należy rozpatrywać jako oddziaływanie na zdrowie mieszkańców w otoczeniu złoża oraz wpływ na zdrowie pracowników zakładu górniczego.

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań związanych z eksploatacją powierzchniową kopaliny poza terenem, do którego Przedsiębiorca posiadać będzie tytuł prawny.

Pracownicy zatrudnieni w zakładzie górnictwa, zostaną przeszkoleni w zakresie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz posiadać będą odzież odpowiadającą charakterowi pracy roboczą i sprzęt ochrony osobistej. Poza tym, posiadać będą świadectwo zdrowia dopuszczające ich do pracy. Osoby przebywające na terenie kopalni są narażone na następujące, negatywne oddziaływania, związane z prowadzoną działalnością górnictwa:

⇒ nieorganizowana emisja zanieczyszczeń powietrza (substancje gazowe i pyłowe) związana z pracą maszyn i urządzeń, takich jak: koparki, ładowarki, wozidła technologiczne, przejezdny układ przeróbczy i samochody, która obejmuje przede wszystkim:

- pyły powstające podczas urabiania, załadunku i transportu urobku,
- produkty spalania oleju napędowego w silnikach diesla, t.j.: tlenki azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla i węglowodory alifatyczne;

⇒ hałas wytwarzany przez maszyny i urządzenia w procesie wydobywania, załadunku i transportu kopaliny.

Zasadniczo większość ewentualnych oddziaływań związanych z planowaną działalnością górnictwa ograniczać się będzie do części wyrobiska, w której aktualnie będzie prowadzone wydobywanie kruszywa naturalnego. Na ograniczenie propagacji emisji ma zdecydowany wpływ fakt, że prace górnicze prowadzone są w zagłębieniu terenu. Wszelkie negatywne oddziaływania związane z prowadzoną działalnością górnictwa nie powinny przekraczać wartości normatywnych na granicy wyznaczonego docelowo terenu górniczego.

Biorąc od uwagę powyższe, nie przewiduje się wystąpienia znaczącego oddziaływania na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi w wyniku realizacji postanowień ocenianego projektu planu miejscowego.

5.1.4. Przewidywane, znaczące oddziaływania na zwierzęta

Teren przewidziany do prowadzenia działalności wydobywczej jest otoczony gruntami rolnymi, a od zachodu - gruntami rekultywowanymi w kierunku rolnym. Ekosystem gruntów ornych to typ biocenozy zdegradowanej, o niskich walorach przyrodniczych, z utraconą odpornością i dużą zdolnością do regeneracji. Tereny rolne cechuje niska bioróżnorodność, która jest efektem przekształcenia środowiska w wyniku prowadzonej przez człowieka gospodarki polowej. Zoocenoza obszaru jest uboga i pospolita.

Grunty rolne położone w granicach udokumentowanego złoża, na obszarze ok. 3,1 ha, ulegną całkowitemu przekształceniu. Zniszczeniu podlegać będą także związane z nimi siedliska fauny (charakterystykę świata zwierzęcego opisano w rozdziale 3.2.1 prognozy).

Oceniając przyjęte w planie rozwiązania i potencjalny wpływ ich realizacji na środowisko, należy stwierdzić, że w związku z odkrywkową działalnością górnictwa wystąpi znaczące oddziaływanie na zwierzęta, nie będzie jednak miało istotnego wpływu na zachowanie gatunków i ich różnorodność. Po zakończeniu działalności kopalni i przeprowadzeniu procesu rekultywacyjnego przewiduje się na badanym obszarze przywrócenie pierwotnych warunków siedliskowych dla fauny.

5.1.5. Przewidywane, znaczące oddziaływania na rośliny

W związku z realizacją postanowień ocenianego projektu *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla rejonu złoża „Zachowice”* nie przewiduje się wystąpienie znaczącego oddziaływania na rośliny.

W granicach obszaru objętego planem nie udokumentowano występowania gatunków roślin chronionych, ginących lub rzadkich. Tereny wykorzystywane są obecnie w przeważającej części rolniczo (w granicach dz. nr 198 (część), 199 i 200 trwa zaawansowana rekultywacja terenów poeksploatacyjnych w kierunku rolnym). Szerszy opis flory obszaru zawarto w rozdziale 3.2.1. prognozy.

Konsekwencją planowanej w granicach udokumentowanego złoża kruszywa „Zachowice” działalności górniczej będzie przekształcenie terenu (przede wszystkim utworzenie wyrobiska górniczego). W przypadku roślinności występującej w granicach obszaru przewidzianego do prowadzenia robót górniczych „PG (R)” należy liczyć się z wystąpieniem warunków ekstremalnie dla nich niekorzystnych - w konsekwencji postępu robót górniczych zniszczeniu ulegną tereny dotychczas czynne biologiczne i użytkowane rolniczo. Straty wywołane działalnością górnictwem nie będą miały istotnego wpływu na zachowanie gatunków występujących na omawianym obszarze.

Po zakończeniu działalności kopalni i przeprowadzeniu procesu rekultywacyjnego przewiduje się przywrócenie rolniczych zdolności produkcyjnych gruntom.

5.1.6. Przewidywane, znaczące oddziaływania na wodę

W granicach obszaru objętego planem ani w jego bezpośrednim otoczeniu nie występują wody powierzchniowe.

Analiza materiałów geologicznych opracowanych na potrzeby dokumentacji geologicznej złoża „Zachowice”, a zwłaszcza wyniki prac wiertniczych (opisane szerzej w rozdziale 3.3.2. prognozy) wskazuje, że złożo jest suche i w jego obrębie nie występują ciągłe poziomy wodonośne. Warstwa wodonośna w rejonie złoża występuje na głębokości od 14 do 44 m p.p.t. Prowadzenie eksploatacji w złożu „Zachowice” nie będzie wymagało pompowania wody ani też regulacji stosunków wodnych. W związku z powyższym nie będzie występować zagrożenie obniżenia poziomu wód gruntowych i powstania leja depresyjnego.

Północna część obszaru objętego planem położona jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 319 „Subzbiornik Prochowice - Środa Śląska”, gromadzącego wody w trzeciorzędowych utworach porowych. W rejonie złoża „Zachowice” GZWP Nr 319 posiada dobrą izolację (glinami i ilami) od powierzchni. Jednolita część wód podziemnych JCWPd o Nr 108, o kodzie PLGW6000108 (do roku - 2015 JCWPd Nr 114, o kodzie PLGW6220114) charakteryzuje się dobrą jakością wód podziemnych, reprezentującą dobry stan chemiczny i niezagrożoną nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry stan ilościowy i chemiczny.

Reasumując, eksploatacja kruszywa nie wpłynie w sposób znaczący ani na zmianę reżimu wodnego w otoczeniu, na zasoby i jakość wód powierzchniowych i podziemnych, ani też na zachowanie siedlisk przyrodniczych od wód zależnych.

5.1.7. Przewidywane, znaczące oddziaływania na powietrze

Głównym źródłem zanieczyszczeń na obszarze przyszłej kopalni będzie najprawdopodobniej emisja niezorganizowana (emisja zanieczyszczeń ze spalania paliw w silnikach spalinowych sprzętu górniczego, takiego jak: koparki, ładowarki, samochody ciężarowe i zakłady przerobcze). Można przyjąć, że stopień uciążliwości dla środowiska emisji pyłowej z zakładu górniczego jest ograniczony do części wyrobiska, na której prowadzona jest eksploatacja. Największy poziom wydobywania na kopalni to okres letni.

Emisja do powietrza substancji nie powinna spowodować przekroczeń standardów jakości środowiska oraz wartości odniesienia. Zanieczyszczenia pyłowe nie będą stanowiły uciążliwości dla otoczenia. Emisja pyłów zawieszonych oraz opad pyłu będą miały wymiar lokalny, ograniczony przestrzennie do źródeł emisji i ich najbliższego sąsiedztwa. Zanieczyszczenia gazowe związane będą ze spalaniem paliw ciekłych w silnikach spalinowych koparek jednoznaczyniowych, ładowarek, spycharek oraz środków transportu. W skład spalin wchodzi takie związki jak: tlenek węgla oraz sadza. Wielkość emisji uzależniona jest od typu urządzenia oraz od jego stanu technicznego. Zanieczyszczenie powietrza może być również wynikiem sytuacji awaryjnych, np. w czasie pożaru. Powstające w wyniku eksploatacji pyły nie zawierają składników toksycznych i nie stanowią zagrożenia biologicznego dla sąsiadujących terenów. Zapylenie nie będzie odgrywało większego znaczenia dla otaczających terenów rolnych. Emisja spalin nie będzie miała wpływu na jakość powietrza atmosferycznego i ograniczy się do rejonu realizacji robót górniczych.

Wszelkie negatywne zjawiska związane z wydobywaniem ustaną po zakończeniu działalności kopalni.

5.1.8. Przewidywane, znaczące oddziaływania na powierzchnię ziemi oraz na krajobraz

Konsekwencją planowanej w granicach dz. nr 196, 197 i 198 (część) działalności górniczej będzie przekształcenie powierzchni terenu. W granicach eksploatowanego złoża, na powierzchni około 3,1 ha, zmieni się rzeźba terenu, a grunty rolne utracą swoją dotychczasową wartość dla produkcji rolnej. Powstanie suche (niezawodnione) wyrobisko wgłębne.

Znaczące oddziaływania na powierzchnię ziemi będą miały charakter bezpośredni, skumulowany i średnio bądź długoterminowy – do czasu zakończenia eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża „Zachowice” oraz przeprowadzenia procesu rekultywacyjnego (w kierunku rolnym).

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, złoża kopalni podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym

wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących [art. 125]. Ustawa określa dalej [art. 126], że eksploatację złoża kopaliny prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny. Podejmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany przedsięwziąć środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.

Działalność górnicza oparta będzie na przytoczonych powyżej przepisach. Tym samym opisane wcześniej, znaczące oddziaływania na powierzchnię ziemi oraz na krajobraz są konieczne i uzasadnione, a w ocenianym dokumencie uwzględniono niezbędny zakres regulacji zapewniający zachowanie standardów środowiska oraz właściwe przeprowadzenie procesu rekultywacji terenów poeksploatacyjnych. Należą do nich w szczególności zapisy uchwały zawarte w:

- § 5 uchwały, ustalające obowiązek odtworzenie powierzchni terenów niekorzystnie przekształconych w wyniku wydobywania kopaliny ze złoża „Zachowice” w nawiązaniu do rzędnych otaczających wyrobisko poeksploatacyjne terenów nieprzekształconych lub do rzędnych terenów wcześniej odtworzonych w zakończonym procesie rekultywacji terenów po działalności górniczej;
- § 6 uchwały, dotyczące obowiązku zachowania standardów środowiska (utrzymania poziomu emisji substancji i energii wprowadzonych bezpośrednio lub pośrednio do środowiska w wyniku działalności górniczej), ograniczenia szkodliwego wpływu robót górniczych do granic wyznaczonego w koncesji terenu górniczego oraz obowiązku selektywnego zdejmowania warstwy gleby urodzajnej;
- § 10 uchwały, ustalające zasady prowadzenia rekultywacji terenów po działalności górniczej (w kierunku rolniczym), w tym zasady wypełniania terenów niekorzystnie przekształconych (wyrobisk poeksploatacyjnych);
- § 11 uchwały, uwzględniające granice udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Zachowice” (zgodnie z zatwierdzonymi dokumentacjami geologicznymi);
- § 13 uchwały nakazujące obowiązek stosowania pasów ochronnych wyrobisk odkrywkowych zgodnie z Polską Normą PN-G-02100.

5.1.9. Przewidywane, znaczące oddziaływania na klimat

W związku z realizacją ustaleń projektu *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla rejonu złoża „Zachowice”*, nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na klimat. Wszelkie występujące i potencjalne oddziaływania będą miały lokalny charakter i pozostaną bez istotnego związku z warunkami klimatycznymi.

5.1.10. Przewidywane, znaczące oddziaływania na zasoby naturalne

W związku z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu wystąpi znaczące oddziaływanie na zasoby naturalne.

Podstawowym celem ocenianego planu miejscowego jest uwzględnienie granic udokumentowanego złoża kopaliny, ustalenie przeznaczenia terenu umożliwiającego prowadzenie działalności wydobywczej oraz integracja wszelkich działań, jakie w przyszłości będą podejmowane przez Przedsiębiorcę w związku z wykonaniem uprawnień określonych w koncesji, zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego i ochrony środowiska. W konsekwencji realizacji ustaleń planu przewiduje się wyeksploatowane zasobów złoża „Zachowice” w możliwie maksymalnym zakresie.

Po zakończeniu eksploatacji w granicach dz. nr 198 9cześć), 199 i 200, Przedsiębiorca zlecił opracowanie aktualnej mapy wyrobisk górniczych. Mapa została zaktualizowana wg stanu na 19 września 2015 r. Na podstawie ww. mapy został opracowany dodatek Nr 3 do dokumentacji geologicznej rozliczający zasoby złoża po zakończeniu eksploatacji. W dniu 1 kwietnia 2016 r. decyzją Nr 13/2016 (DOW-G.II.7427.6.2016.RR) Marszałek Województwa Dolnośląskiego zatwierdził Dodatek Nr 3 do dokumentacji geologicznej, w którym zmieniono przebieg pionowych granic złoża (zmniejszając jego powierzchnię o część wyeksploatowaną), przy zachowaniu niezmienionych granic poziomych złoża. Zasoby bilansowe złoża obliczone na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiły 792,5 tys. ton. Na podstawie dodatku Nr 3 zasoby złoża pozostawione w spągu poniżej poziomu eksploatacji zostały zdjęte z zasobów złoża i zaklasyfikowane jako straty pozaeksploatacyjne.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, złoża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących [art. 125].

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* [art. 1 ust. 2] określa m.in. wymagania w zakresie ochrony złóż kopalin, wód podziemnych oraz innych elementów środowiska w związku z wydobywaniem kopalin ze złóż. Wymagania te wskazano m.in. w art. 26 ust. 3 i art. 95 tejże ustawy i polegają one na:

- ujawnianiu złóż kopalin w studiach uwarunkowań, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa;
- prowadzeniu wydobywania w sposób zapewniający maksymalne wykorzystanie złoża.

Biorąc pod uwagę powyższe, ustalenia przyjęte w ocenianym projekcie planu miejscowego odpowiadają wymogom prawa i umożliwiają dalsze, racjonalne i kompleksowe wykorzystanie zasobów złoża kruszywa naturalnego „Zachowice” zalegających w granicach dz. nr 196, 197 i 198 (część).

5.1.11. przewidywane, znaczące oddziaływania na środowisko hałasem, drganiami i wibracjami oraz promieniowaniem elektromagnetycznym

Jak opisano to w rozdziale 3.10. prognozy, prowadzone dotychczas badania w zakresie oddziaływania hałasem wywołanym działalnością wydobywczą na złożu „Zachowice” na zabudowę wsi Zachowice wykazały, że na granicy terenu najbliższej usytuowanej zabudowy mieszkaniowej poziom hałasu w trakcie pracy ładowarki wynosił 38,3 dB, nie przekraczając tym samym dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Uwzględniając, że planowany do objęcia powierzchnią eksploatacją teren „**PG (P)**” jest odsunięty od najbliższych zabudowań Zachowic ok. 100 m na północny wschód, oddziaływanie hałasem związane z ruchem zakładu górniczego powinno być nieznacznie niższe, niż miało to miejsce w przypadku dotąd prowadzonej, a obecnie zakończonej działalności wydobywczej w granicach dz. nr. 198 (część), 199 i 200 (w projekcie planu teren oznaczony symbolem „**R**”). Biorąc pod uwagę powyższe, w wyniku realizacji postanowień planu nie przewiduje się wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko hałasem.

Ponieważ planowana działalność wydobywcza odbywać się będzie bez użycia techniki strzałowej (wydobywanie kopaliny ze złoża „Zachowice” będzie prowadzone z wykorzystaniem urobku mechanicznego) i nie przewiduje się przerabiania kopaliny w miejscu jej wydobywania, zakłada się, że nie wystąpią istotne oddziaływania na środowisko wywołane drganiami i wibracjami. W ustaleniach ocenianego planu (§ 6 pkt 1 i 2 uchwały) ustalono obowiązek dotrzymania standardów środowiska na poziomie określonym z przepisach odrębnych, bądź niższym. Szkodliwy wpływ robót górniczych nie może przekraczać granic wyznaczonego w koncesji terenu górniczego. Uwzględniając powyższe, nie przewiduje się możliwości wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko hałasem i wibracjami.

Ze względu na brak występowania w granicach badanego obszaru sieci i urządzeń mogących wytworzyć pola elektromagnetyczne, których natężenie składowej elektrycznej lub magnetycznej przekroczyłoby wartości dopuszczalne, uwzględniając ustalone w planie zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej (§ 14 ust. 2 pkt 1 uchwały - ograniczenie możliwości lokalizacji sieci i urządzeń elektroenergetycznych o napięciu przekraczającym 20 kV), nie przewiduje się możliwości wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko promieniowaniem elektromagnetycznym.

5.1.12. Przewidywane, znaczące oddziaływania na zabytki oraz dobra materialne

Ze względu na brak występowania zabytków nieruchomych (obiektów objętych wpisem do rejestru zabytków lub ujętych w gminnej ewidencji zabytków), stanowisk archeologicznych oraz dóbr kultury na omawianym obszarze, nie przewiduje się wystąpienia znaczącego oddziaływania na te komponenty.

Uwzględniając położenie obszaru objętego prognozą na terenach intensywnego osadnictwa pradziejowego oraz w sąsiedztwie znanych stanowisk archeologicznych, nie można wykluczyć możliwości dokonania odkrycia zabytków archeologicznych w trakcie robót górniczych, budowlanych lub ziemnych. Zasady postępowania w przypadku odkrycia przedmiotów, co do których istnieje przypuszczenie, że są one zabytkiem, a także zasady prowadzenia badań archeologicznych oraz kwalifikacje osób uprawnionych do prowadzenia tych badań określają przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

Ponadto, zgodnie z wnioskiem Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu w ocenianym planie wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej – zabytków archeologicznych, w której przedmiotem ochrony są zabytki archeologiczne.

5.2. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku zaniechania realizacji ustaleń planu

W przypadku zaniechania realizacji ustaleń *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla rejonu złoża „Zachowice”* grunty położone w granicach analizowanego obszaru będą wykorzystywane rolniczo (jako pola uprawne). Zasoby udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Zachowice” pozostaną niewyeksplorowane, nie powstanie wyrobisko górnicze, a więc w konsekwencji – nie będzie przedmiotu do przeprowadzenia procesu rekultywacyjnego. Z uwagi na udokumentowanie zasobów kruszywa naturalnego, kopalnia ta będzie nadal podlegać ochronie prawnej - do czasu podjęcia działalności wydobywczej. Stan środowiska pozostanie bez zmian, w stosunku do stanu obecnego, opisanego w rozdziale 3 prognozy.

6. INFORMACJE O TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Realizacja ustaleń *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla rejonu złoża „Zachowice”*, nie będzie mieć żadnego bezpośredniego wpływu na obszar państw sąsiednich. Na podstawie danych dotyczących zasięgu oddziaływania zakładu wydobywczego można stwierdzić, że oddziaływania będą miały charakter całkowicie lokalny. Wartości dopuszczalne przepisami odrębnymi powinny zostać nieprzekroczone na granicy wyznaczonego terenu górniczego. Udział zanieczyszczeń pochodzących z analizowanego obszaru w ogólnej sumie zanieczyszczeń emitowanych w regionie będzie nieistotny i niemożliwy do wyodrębnienia.

Biorąc pod uwagę powyższe, nie przewiduje się wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko, w wyniku realizacji ocenianego dokumentu (planu miejscowego).

7. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH, OGRANICZAJĄCYCH LUB KOMPENSUJĄCYCH POTENCJALNE, NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Zgodnie z art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - *Prawo ochrony środowiska*, pod pojęciem kompensacji przyrodniczej rozumie się zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych.

Projekt planu miejscowego objętego prognozą zawiera niezbędny zakres ustaleń zapobiegających, ograniczających lub kompensujących potencjalne, negatywne oddziaływanie na środowisko. W szczególności należą do nich:

Części uciążliwości związanych z eksploatacją złoża kruszywa naturalnego metodą odkrywkową nie da się uniknąć, będą jednak miały na ogół charakter chwilowy, krótkotrwały, ściśle związane z harmonogramem robót górniczych. Negatywne oddziaływania na środowisko mogą w znacznym stopniu zostać ograniczone. Do działań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia na środowisko należą:

- prowadzenie okresowych pomiarów natężenia hałasu w otoczeniu emitorów dźwięku, a w przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu - podjęcie działań redukujących tą uciążliwość,
- stosowanie silników spalinowych z katalizatorami spalin i utrzymywanie ich w odpowiednim stanie technicznym,
- rewitalizacja terenów poeksploatacyjnych zgodnie z ustalonymi kierunkami rekultywacji,
- przestrzeganie, w trakcie eksploatacji, obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska i zdrowia ludzi.

Ponadto postuluje się o:

- usypanie wału w celu ochrony najbliższej zlokalizowanej zabudowy wsi Zachowice (na etapie udostępniania złoża do eksploatacji, z wykorzystaniem mas nadkładowych);
- prowadzenie transportu wydobytej kopaliny oraz surowców powstałych z jej przetworzenia z dala od skupisk zabudowy;
- zapobieganie pyleniu poprzez zraszanie (w miarę wystąpienia takich potrzeb) dróg transportu kopalnianego, szczególnie w okresie suchym-letnim.

Wymienione wyżej działania w znacznym stopniu wykraczają poza zakres spraw regulowanych planem miejscowym i należy je traktować jako dodatkowe propozycje, nie odnoszące się bezpośrednio do projektu planu miejscowego podlegającego ocenie.

8. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla rejonu złoża „Zachowice”, opracowywany jest w granicach obszaru określonego uchwałą Nr VI/46/15 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 26 marca 2015 r. Kierując się wymogami art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - *Prawo geologiczne i górnicze*, plan uwzględnia granice udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Zachowice”. Biorąc pod uwagę powyższe, rozpatrywanie alternatywnej lokalizacji dla inwestycji jest bezprzedmiotowe.

Rozwiązania w zakresie rozwiązań alternatywnych mogą być rozważane jedynie w odniesieniu do stosowanych na terenie kopalni metod organizacyjnych i technicznych lub ograniczenia lub całkowitego zaniechania wydobycia.

Częściowe lub całkowite zaniechanie wydobycia kopaliny ze złoża „Zachowice” byłoby sprzeczne z zasadą określoną w art. 125 i 126 ustawy - *Prawo ochrony środowiska*, określającą, że złoża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących. Przedsiębiorca jest zatem zobligowany do prowadzenia działalności wydobywczej w sposób zapewniający maksymalne wykorzystanie złoża. W dniu 1 kwietnia 2016 r. decyzją Nr 13/2016 (DOW-G.II.7427.6.2016.RR) Marszałek Województwa Dolnośląskiego zatwierdził Dodatek Nr 3 do dokumentacji geologicznej, w którym zmieniono przebieg pionowych granic złoża (zmniejszając jego powierzchnię o część wyeksploatowaną), przy zachowaniu niezmiennych granic poziomych złoża. Zasoby bilansowe złoża obliczone na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiły 792,5 tys. ton. Rezygnacja z wydobywania kopaliny lub istotne ograniczenie zakresu tego wydobycia (biorąc pod uwagę stosunkowo niewielką powierzchnię i miąższość złoża) jest całkowicie nieuzasadnione ekonomicznie.

Podsumowując, przyjęty w dokumencie wariant uznać należy za optymalny. Objęty prognozą dokument zawiera ustalenia niezbędne dla wykonania uprawnień, które zostaną określone w koncesji na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża „Zachowice”, zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego i ochrony środowiska. Ustalenia te szerzej opisano w rozdziale 4.3. prognozy.

9. PROPOZYCJE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Monitorowanie stopnia realizacji ustaleń planu miejscowego następować będzie zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Wymieniony wyżej przepis nakłada na Burmistrza Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie obowiązek prowadzenia analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na terenie gminy co najmniej raz w czasie kadencji Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich. Po uzyskaniu opinii Gminnej Komisji Urbanistyczno – Architektonicznej, Burmistrz przekazuje wyniki analiz Radzie Miejskiej w Kątach Wrocławskich. W zależności od wyników tej oceny, Rada Gminy może podjąć uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych lub zdecydować o podjęciu działań zmierzających do zaktualizowania tych dokumentów w niezbędnym zakresie. Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie w kadencji 2014-2018 nie była jeszcze przeprowadzana (ostatnia ocena w kadencji 2010-2014 została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich Nr XLVIII/503/14 z dnia 25 września 2014 r.).

Dla potrzeb analizy ewentualnych zmian w stanie środowiska będą wykorzystywane dane pochodzące z państwowego monitoringu środowiska, a w szczególności pochodzące z państwowego monitoringu środowiska, a w szczególności:

- monitoringu prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu dla strefy dolnośląskiej o kodzie PL0204,
- monitoringu w ramach sieci pomiarowo-obszernacyjnej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Metodologia pomiarów, w tym sposób, zakres i częstotliwość ich wykonania oraz sposób interpretacji wyników pomiarów są ściśle określone, a informacje pochodzące z państwowego monitoringu środowiska podlegają udostępnieniu społeczeństwu.

Ponadto Gmina Kąty Wrocławskie dokonuje analizy stanu środowiska na swoim obszarze, opracowując program ochrony środowiska (dalej: POŚ). POŚ stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej miasta i gminy. Realizacja polityki ekologicznej ma bezpośredni wpływ na poprawę jakości środowiska naturalnego oraz zdrowia mieszkańców. Program ten powinien być systematycznie aktualizowany, jak również powinny być sporządzane raporty z realizacji POŚ w poszczególnych latach (zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, co 2 lata, w celu skontrolowania stanu realizacji zaplanowanych zadań).

Ze względu na przewidywany wpływ planowanego przedsięwzięcia zakładu górniczego na stan środowiska, należy prowadzić monitoring dotyczący:

- zakresu korzystania ze środowiska przez zakład górniczy, w zakresie wymaganym do ustalenia opłat za korzystanie ze środowiska, tj. według art. 287 ustawy - *Prawo ochrony środowiska*, przy zastosowaniu wzorów o których mowa w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat (Dz. U. z 2014 r. poz. 274);
- ewidencjonowania ilości i rodzaju odpadów, poprzez prowadzone karty ewidencji odpadów oraz karty przekazania odpadów, zgodnie ze wzorami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1973).
- [Zalecana częstotliwość oraz zalecany czas uśredniania dla pomiarów zależą od typu procesu i zmian wielkości emisji w czasie (szybkotłumienne, wolnotłumienne). W przypadku wymagań pomiarowych zawartych w przepisach prawnych parametry te są ściśle zdefiniowane. W pozostałych przypadkach, należy kierować się zasadą reprezentatywności pomiaru.]

Ponadto bieżący nadzór nad działalnością kopalni prowadzą m.in. służby Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Okręgowego Górniczego.

10. STRESZCZENIE PROGNOZY W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla rejonu złoża „Zachowice”*, a także założeń ochrony środowiska, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania terenów oraz innych materiałów archiwalnych, dokumentacji i danych dotyczących stanu środowiska przyrodniczego. Celem wykonanej prognozy było podsumowanie stanu środowiska i określenie przewidywanego wpływu ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego. Ze względu na brak obiektów, obszarów i zjawisk wymagających dodatkowego określenia na mapie, stwierdzono brak konieczności sporządzenia załącznika graficznego do niniejszej prognozy. Biorąc pod uwagę powyższe, przyjęto, że niezbędne informacje graficzne znajdują się już na rysunku planu.

Do sporządzenia ocenianego w niniejszej prognozie planu Rada Miejska w Kątach Wrocławskich przystąpiła uchwałą Nr VI/46/15 z dnia 26 marca 2015 r. Planem miejscowym objęto ok. 6,7 ha gruntów położonych na obszarze gminy Kąty Wrocławskie, w obrębie wsi Zachowice, na północ od terenów zabudowanych wsi. Obszar objęty projektem planu jest niezamieszkały i niezabudowany. Najbliższe zabudowania Zachowic położone są przy południowej granicy omawianego obszaru. Ponieważ planem objęto obszar, na którym udokumentowano występowanie złoża kruszywa

naturalnego „Zachowice”, podstawowym celem planu jest umożliwienie rozszerzenia działalności górniczej prowadzonej dotychczas w granicach działek o nr: 200,199 i 198 (część działki) na działki o nr: 196, 197 i 198 (część działki). Ponadto plan miejscowy ma na celu integrację wszelkich działań, jakie w przyszłości będą podejmowane przez Przedsiębiorcę w związku z wykonaniem uprawnień określonych w koncesji, zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego i ochrony środowiska.

W toku badań ustalono, że najistotniejszymi celami ochrony środowiska w granicach terenu objętego planem są:

- ochrona środowiska we wszystkich jego aspektach, a w szczególności ochrona środowiska wodnego w zakresie związanym z ewentualnymi oddziaływaniami związanymi z prowadzeniem działalności wydobywczej metodą odkrywkową na wody podziemne (północna część obszaru objętego planem położona jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 319 „Subzbiornik Prochowice - Środa Śląska”, gromadzącego wody w trzeciorzędowych utworach porowych);
- ochrona przyrody, szczególnie w zakresie wynikającym z potrzeb realizacji celów ochronnych wyznaczonych dla obszaru parku krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”, w którego granicach położony jest w całości badany w prognozie obszar;
- ochrona krajobrazu w obrębie wyrobiska powstałego w wyniku odkrywkowego wydobywania kopaliny ze złoża „Zachowice”;
- gospodarowanie zasobami geologicznymi, szczególnie w zakresie ochrony zasobów kopalin w złożu „Zachowice”, prowadzenia prac geologicznych i wydobywania kopalin oraz eliminacji zagrożeń osuwiskami i ruchami masowymi ziemi;
- gospodarowanie odpadami, w szczególności odpadami wydobywczymi;
- ochrona gruntów rolnych.

W ustaleniach planu uwzględniono wyżej opisane cele i inne problemy środowiska. W dokumencie przewidziano niezbędne nakazy, zakazy, ograniczenia i dopuszczenia w zagospodarowaniu terenu, gwarantujące zachowanie standardów środowiska i ochronę obiektów i obszarów wymagających takiej ochrony. Obszar objęty planem położony poza systemem obszarów chronionych, jednak najbliższy położony obszar należący do sieci Natura 2000 - specjalny obszar ochrony „Przeplatki nad Bystrycą” (PLH020055) oddalony ok. 640 m na zachód posiada powiązania z Parkiem Krajobrazowym „Dolina Bystrzycy”, na którego obszarze położony jest cały obszar objęty postanowieniami planu. Na obszarze parku krajobrazowego obowiązuje zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (który nie dotyczy przedsięwzięć polegających na pozyskiwaniu dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, a także minerałów na powierzchni mniejszej niż 25 ha, jeżeli przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę parku). Biorąc pod uwagę, że dla zakończonej eksploatacji złoża „Zachowice” na dz. nr 198 (część), 199 i 200 Burmistrz Miasta i Gminy w Kątach Wrocławskich ustalił środowiskowe uwarunkowania, stwierdzając brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (w decyzji nie nałożono na Przedsiębiorcę obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, jak również przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko) - przewiduje się analogiczne warunki dla kontynuacji eksploatacji złoża „Zachowice” w granicach dz. nr 196, 197 i 198 (część). Biorąc powyższe pod uwagę, w związku z realizacją ustaleń analizowanego projektu planu miejscowego nie przewiduje się wystąpienia znaczącego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000, na integralność tego obszaru, jak również na przyrodę Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”. W szczególności nie przewiduje się zmian stosunków wodnych i w jakości wód, które mogłyby mieć negatywny wpływ bądź zagrażać siedliskom przyrodniczym oraz gatunkom fauny i flory objętymi formami ochrony prawnej (eksploatacja będzie prowadzona w niezawodnionym wyrobisku).

Realizacja postanowień planu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na ludzi, na różnorodność biologiczną. W związku z realizacją postanowień ocenianego planu miejscowego przewiduje się natomiast wystąpienie znaczącego oddziaływania na rośliny i zwierzęta oraz powierzchnię ziemi i krajobraz. Konsekwencją prowadzonej działalności górniczej będzie utrata przydatności gruntów dla produkcji rolnej, przekształcenie powierzchni terenu (utworzenie wyrobiska). Znaczące oddziaływania na powierzchnię ziemi będą miały charakter bezpośredni, skumulowany i średnio lub długoterminowy – do czasu zakończenia eksploatacji kruszywa naturalnego oraz przeprowadzenia procesu rekultywacyjnego (w kierunku rolnym). Projekt ocenianego w prognozie planu zawiera ustalenia

dotyczące sposobu prowadzenia rekultywacji terenów powydobywczych (w tym wypełniania terenów niekorzystnie przekształconych, zasad odtwarzania ukształtowania terenu i odbudowy rolniczych zdolności produkcyjnych gruntów).

Realizacja postanowień planu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na zabytki oraz dobra materialne (z uwagi na brak udokumentowanego występowania takich obiektów). Realizacja ustaleń planu nie wywoła także oddziaływania transgranicznego. Wszelkie występujące i potencjalne oddziaływania będą miały lokalny charakter i nie będą miały wpływu na klimat. Plan uwzględnia granice udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Zachowice” i sporządzany jest w granicach określonych w uchwale Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich. Biorąc pod uwagę powyższe, rozpatrywanie alternatywnej lokalizacji dla inwestycji jest bezprzedmiotowe. Rozpatrywano rozwiązania alternatywne w zakresie stosowanych na terenie kopalni metod organizacyjnych i technicznych oraz ograniczenie lub całkowite zaniechanie wydobywania. Przyjęty w planie wariant uznano za najkorzystniejszy dla środowiska, najbardziej racjonalny i uzasadniony ekonomicznie. Dla potrzeb analizy ewentualnych zmian w stanie środowiska będą wykorzystywane dane pochodzące z państwowego monitoringu środowiska. Ponadto Gmina Kąty Wrocławskie dokonuje analizy stanu środowiska na swoim obszarze opracowując program ochrony środowiska. Bieżący nadzór nad działalnością kopalni prowadzą m.in. służby Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Okręgowego Górniczego.

Ustalenia zawarte w projekcie *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla rejonu złoża „Zachowice”*, oceniono jako zapewniające w niezbędnym zakresie integrację wszelkich działań podejmowanych w granicach terenu górniczego, w tym: wykonania uprawnień określonych w koncesji, zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego i ochrony środowiska.

prognozę opracował:

mgr inż. Grzegorz Kosturek

Wrocław, wrzesień 2016 r.